

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET

KRYETAR I K. K. - së

Z. EDI RAMA

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGIJËS

Znj. BELINDA BALLUKU

PLANI I DETAJUAR I ZHVILLIMIT

PLANIT TË DETAJUAR TË ZONËS ME RËNDËSI KOMBËTARE (PDZRK)

DRILON - TUSHEMISHT

Miratur me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 2, Datë 03.12.2020

Hartuar nga:

“PROAP”

Përmbajtja

1. 1. Nevoja për hartimin e PDZRK-së dhe qëllimi i tij.	4
1.1 Nevoja për PDZRK dhe qëllimi i tij.....	4
1.2 Kufiri i PDZRK-së	7
2. 2. Baza Ligjore.	9
2.1 Legjislacioni.	9
2.2 Plani i Menaxhimit i Peizazhit të Mbrojtur të Liqenit të Pogradecit.	11
2.3 Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit.....	16
2.4 Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Pogradec	20
3. 3 Propozimet territoriale.	22
3.1 Përdorimi i Tokës.	22
3.2 Plani i Infrastrukturës.....	31
3.3.Detaje mbi Zhvillimin e Zonës.	42
3.4 Plani i Mbrojtjes së Peizazhit.	47

Harta 1:POZICIONI GJEOGRAFIK, OBJEKT I PDZRK.	6
Harta 2:ZONAT E NDERHYRJEVE.....	8
Harta 3: HARTA E ZONIMIT TË PROPOZUAR PËR PEIZAZHIN E MBROJTUR.	13
Harta 4: HARTA E ZHVILLIMIT HAPËSINOR NË SHQIPËRI.	17
Harta 5: POLI I ZHVILLIMIT RAJONAL.....	18
Harta 6:POLI I ZHVILLIMIT RAJONAL KORCE- POGRADEK.	19
Harta 7: HARTA E PËRDORIMIT TË TOKËS NË NIVEL NËNKATEGORIE	23
Harta 8: PLANI I PËRGJITHSHËM I PROPOZUAR I PËRDORIMIT TË TOKAVE DRILON -TUSHEMISHT.....	28
Harta 9: NDARJET E ZONAVE TË NDERHYRJEVE.....	29
Harta 10: ZONIMET E PROPOZUARA TË PEIZAZHIT TË MBROJTUR.....	30
Harta 11 ZONE E PROPOZUAR.	31
Harta 12: PLANI I PËRGJITHSHËM I QARKULLIMIT.	34
Harta 13: PLANI I QARKULLIMIT TË MAKINAVE.....	35
Harta 14: PLANI I QARKULLIMIT TË AUTOBUSAVE.	36
Harta 15: PLANI I QARKULLIMIT TË BICIKLETAVE.....	37
Harta 16: PLANI I TIPOLOGJIVE TË RRUGËVE.....	38
Harta 17: ZGJIDHJE TE NDRYSHME PËR BYPASS-IN.....	39
Harta 18: PLANI I MENAXHIMIT TË UJËRAVE.	40
Harta 19: MENAXHIMI I UJËRAVE NË BRIGJET E KANALIT.....	41
Harta 20: GJEOMETRIA E VENDBANIMEVE.	44
Harta 21: PLANI UBANISTIK ME SPECIFIKIMET PËRKATËSE.....	46

1. Nevoja për hartimin e PDZRK-së dhe qëllimi i tij.

1.1 Nevoja për PDZRK dhe qëllimi i tij.

Plani i Detajuar për Zonën me Rëndësi Kombëtare është hartuar duke u bazuar në **Ligjin Nr 107/2014** “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit” i ndryshuar me qëllim mbrojtjen, ruajtjen dhe zhvillimin e qëndrueshëm të Zonave me Rëndësi Kombëtare.

Qëllimi i hartimit të Planit të Detajuar për Zonën me Rëndësi Kombëtare Drilon-Tushemisht lind si nevojë e mbrojtjes, ruajtjes dhe zhvillimit të kësaj Zone me Rëndësi Kombëtare. Kjo synohet të arrihet nëpërmjet rritjes së interesit turistik, për të vizituar këtë zonë dhe për të promovuar një qëndrim më të gjatë përmes formave të shumta të atraksionit turistik, përfshirë turizmin ujor i cili aktualisht është pothuajse inekzistent.

Referuar **VKM Nr. 709, datë 29.10.2014**. “Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor “2014-2020”, i ndryshuar, Zona Drilon-Tushemisht është pjesë e programit të qeverisë shqiptare “100 fshatra turistike”, e cila përfshin planifikimin e ndërhyrjeve të integruara në to. Për realizimin e këtij programi është ngritur Komisioni Ndërmintor me përberje të Ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrit të Turizmit dhe Mjedisit, Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, si dhe Ministrit të Kulturës.

Albanian-American Development Foundation (AADF), është një organizatë jo-fitimprurëse, e cila ka financuar kryerjen e një studimi strategjik për zhvillimin e zonës Drilon-Tushemisht, i realizuar nga instituti italian SiTI (Istituto Superiore sui Sistemi Territoriali per l’Inovazione. Gjatë studimit analizohen mundësitë zhvillimore dhe ndërhyrjet e mundshme për zhvillimin e zonës si një destinacion eko-turistik.

Plani i PDZRK është hartuar në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare e Planifikimit të Territorit AKPT dhe në kuadër të këtij bashkëpunimi, AADF ka miratuar një fond për mbështetje financiare për hartimin e Planit të Detajuar për Zonën me Rëndësi Kombëtare (PDZRK Drilon-Tushemisht) dhe Projektin Artitekonik për zonën Drilon-Tushemisht.

Hartimi i PDZRK-s Drilon-Tushemisht përbën një detyrim ligjor në bazë të përcaktimeve të **Ligjit 107/2014** “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit” i ndryshuar, dhe **VKM-s Nr.686 datë 22.11.2017**. “Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit” i ndryshuar, Neni 32 i cili përcakton se:

- Zhvillimi i Zonave të Rëndësisë Kombëtare në përputhje me kufizimet dhe kushtëzimet e legjislacionit sektorial, kryhet nëpërmjet lejeve të ndërtimit në territore me kushte zhvillimi të përcaktuara si rezultat i proceseve të planifikimit të territorit;
- Kur zhvillimi propozohet në zona të pa urbanizuara, territori përkatës pjesë e Zonës së Rëndësisë Kombëtare duhet t’i nënshtrohet detyrimisht një planifikimi të detajuar të posaçëm.

PDZRK DRILON-TUSHEMISHT

- Ky proces planifikimi kryhet nëpërmjet hatimit të Planit të Detajuar të Zonës me Rëndësi Kombëtare.

Projekti Destinacioni Ekoturistik Drilon-Tushemisht ka për qëllim, zhvillimin e integruar të eko-turizmit sipas modelit "Business Improvement District" (BID). Zona e identifikuar për hartimin e PDZRK Drilon-Tushemisht, do të jetë Parku i Drilonit dhe fshati Tushemisht. Gjithashtu, do të trajtohet si zonë mbështetëse:

- Territori që kufizohet nga fshati Tushemisht në Veri, Parku i Drilonit në Perendim, fshati Gurras në Jug dhe gurorja e vjetër në Lindje.
- Territori i brezit të parë liqenor nga bregu tek rruga e dytë paralele (Rruga "Nehemia") dhe nga vilat qeveritare (Rruga e Namazgjasë) deri në Parkun e Drilonit.

Liqeni i Pogradecit dhe areali përreth tij është shpallur Peizazh i Mbrojtur (kategoria V e mbrojtjes sipas IUCN) me **VKM Nr. 80, datë 18.02.1999** "Për shpalljen "Park Kombëtar" të Prespës dhe " Peizazh i Mbrojtur Tokësor/Ujor" të Pogradecit".

Gjithashtu, me **VKM Nr.676, datë 20.12.2002** "Për shpalljen Zonë e Mbrojtur të Monumenteve të Natyrës Shqiptare", janë shpallur si Monumente Natyre (kategoria III e Mbrojtjes) edhe Burimet e Drilonit, në listën e Monumenteve të Natyrës së Qarkut të Korcës.

Në vijim, zona Drilon-Tushemisht është miratuar si Zonë me Rëndësi Kombëtare në planifikim, me përparësi zhvillimin e turizmit, si pjesë e Planit të Përgjithshëm Kombëtar "Shqipëria 2030", të miratuar me Vendimin Nr. 1, të KKT-së, datë 14.06.2016 dhe **VKM Nr. 881, datë 14.12.2016** "Për miratimin e Planit të Përgjithshëm Kombëtar të Territorit" gjithashtu Zona Drilon Tushemisht është përfshirë në Listën e Trashëgimisë Botërore që mbrohet nga UNESCO.

Referuar **Ligjit Nr. 107/2014** "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", i ndryshuar, *"Planet e detajuara për zona të rëndësisë kombëtare hartohen në përputhje me dokumentet kombëtare të planifikimit, për menaxhimin, me qëllim mbrojtjen, preservimin dhe zhvillimin e qëndrueshëm të tyre"*.

Ky proces planifikimi kryhet nëpërmjet Planit të Detajuar të Zonës me Rëndësi Kombëtare.

- Objekti i Planit të Detajuar për një Zonë të Rëndësisë Kombëtare është:
- Zona dhe /ose çështja e Rëndësisë Kombëtare në planifikimin e territorit apo pjesë të saj, të paprekura nga zhvillimi, në të cilat propozohen ndërhyrje me prioritet zhvillimi brenda kufizimeve ligjore e sektoriale.
- Investime të rëndësishme dhe strategjike që nxisin zhvillimin e territorit dhe kanë ndikim kombëtar".
- Qëllimi i hartimit të Planit të Detajuar për Zonën me Rëndësi Kombëtare Drilon-Tushemisht lind si nevojë për të ruajtur statusin e zonës si:

PDZRK DRILON-TUSHEMISHT

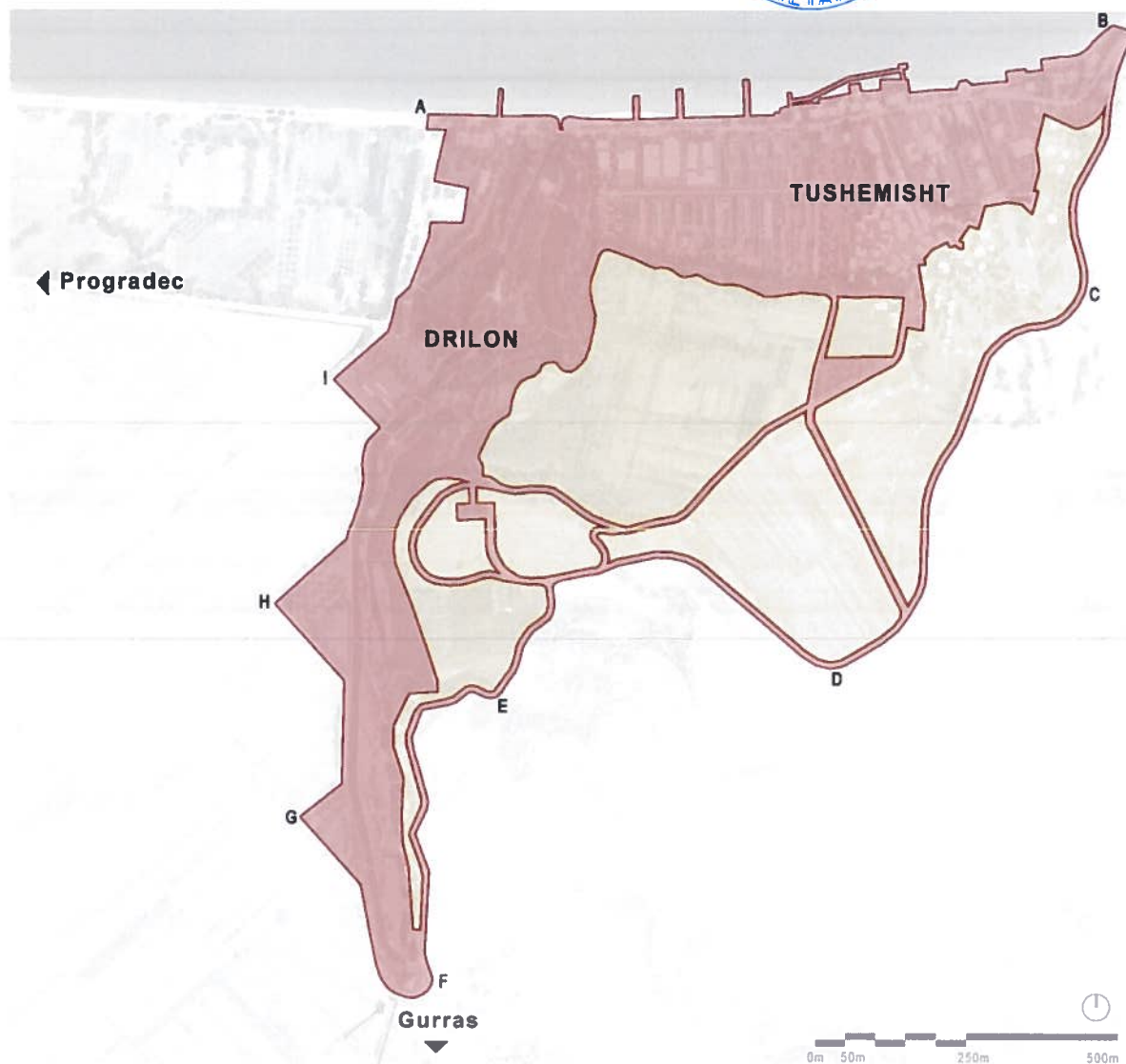
- Zonë e Mbrojtur Mjedisore dhe nga ana tjetër nevojës për të përfutur të mira materiale nga pasja nën administrim e këtyre pasurive natyrore.
- Të identifikojë në një shkallë më të detajuar, treguesit e zhvillimit për të orientuar zhvillimet e reja në përputhje me tipologjinë e zonës, infrastrukturës dhe ndërtimet që duhen restauruar e mbrojtur, të percaktojnë volumin dhe përdorimin e tyre.

Harta 1: POZICIONI GJEOGRAFIK, OBJEKT I PDZRK.

Territori objekt i PDZRK Drilon Tushemisht përfshihet në Peizazhin e Mbrojtura “ Liqeni i Podradecit” shpallur si i tillë me **VKM Nr. 80, datë 18.02.1999**” Për shpalljen “Park Kombëtar të Prespës dhe “Peisazh i Mbrojtur Tokësor/Ujor” të Pogradecit.

- Zona e nderhyrjes (46ha)
- Zona qe influencohet nga zona e nderhyrjes (PDZRK)

Zona e nderhyrjes			Zona e nderhyrjes		
Lindje	Veri	Zona	Lindje	Veri	Zona
A 475647.44 m E	4527881.57 m N	34T	F 475857.59 m E	4526534.47 m N	34T
B 476895.43 m E	4528182.43 m N	34T	G 475814.74 m E	4526758.01 m N	34T
C 476713.37 m E	4527760.79 m N	34T	H 475525.70 m E	4527082.93 m N	34T
D 476405.25 m E	4527114.81 m N	34T	I 475563.79 m E	4527447.87 m N	34T
E 475890.06 m E	4526991.37 m N	34T			

Harta 2: ZONAT E NDERHYRJEVE.

2. Baza Ligjore.

2.1 Legjislacioni.

Baza kryesore ligjore për hartimin e Planit të Detajuar për Zonën me Rëndësi Kombëtare Drilon-Tushemisht është **ligji Nr. 107/2014** “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, i ndryshuar, **VKM Nr.686, datë 22.11.2017** “Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit” i ndryshuar **VKM Nr. 408, datë 13.5.2015** “Për Miratimin e Rregullores së Zhvillimit të Territorit”, i ndryshuar **VKM Nr.427 datë 08.06.2016** “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit.

PDZRK bazohet gjithashtu në legjislacionin sektorial në fushat e planifikimit dhe zhvillimit të territorit, mjedisit energjisë, bujqësisë, dhe turizmit si më poshtë:

Nr.	Akti Miratues	Titulli i Dokumentit.
1	Ligji Nr.107/2014	Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit, i ndryshuar.
2	Ligji Nr.81/2017	Për zonat e mbrojtura.
3	Ligji Nr.93/2015	Për Turizmin.
4	Ligji Nr.55/2015	Për Investimet Strategjike në Republikën e Shqipërisë.
5	Ligji Nr.9587 datë 20.07.2006	“Për Mbrojtjen e Biodiversitetit”, i ndryshuar.
6	Ligji Nr.27/2018	Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë.
7	VKM Nr. 686, datë 22.11.2017	Për Miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit.
8	-VKM Nr. 408, datë 13.05.2015	“Për Miratimin e Rregullores së Zhvillimit të Territorit”, i ndryshuar.
9	VKM Nr. 427, datë 08.06.2016	Për Organizimin dhe Funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Planifikimit të Territorit.
10	VKM Nr. 676, datë 20.12.2002	Për shpalljen Zonë e Mbrojtur të Monumenteve të Natyrës Shqiptare.
11	VKM Nr. 80, datë 18.02.1999	Për shpalljen “Park Kombëtar” të Prespës dhe “Peisazh i Mbrojtur Tokësor/ujor” të Pogradecit.
12	VKM Nr. 881, datë 14.12.2016	“Për Miratimin e Planit të Përgjithshëm Kombëtar të Territorit”
13	-VKM Nr. 162, datë 02.03.2016	“Për rregullat, procedurat dhe menyrat e vënies në përdorim të pasurive të palujtshme shtetërore në zonat me përparësi Turizmin.”

14	VKM Nr. 281, datë 13.04.2016	“ Për Mbeshtetjen Finanziare të Projekteve në Fushën e Turizmit.
15	VKM Nr. 325, datë 31.05.2018	“ Për përcaktimin e Anëtarëve të Komisionit të Përzgjedhjes së Projekteve në Turizëm..
16	VKM Nr. 298, datë 20.04.2016	“ Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Turizmit.
17	VKM Nr. 171, datë 27.03.2019	“Për miratimin e rregullores ‘Për kushtet dhe kriteret e ushtrimit të veprimtarisë së stacionit të plazhit.’”i ndryshuar.
18	VKM Nr. 321, datë 28.05.2014	“ Për sigurinë në det, plazhe, ujërat e brendshme në thellësi të territorit dhe gjatë ushtrimit të sporteve ujërore”..
19	Urdhër nr.2860,datë 11.04.2016	“ Për mënyrën e organizimit dhe funksionimit të KKSPT-së.
20	Urdhër nr.3172, datë 11.04.2016	“ Për përcaktimin e mënyrës së funksionimit të komisionit të përzgjedhjes së projekteve.
21	VKM Nr. 162, datë 02.03.2016	Për rregullat, procedurat dhe mënyrat e vënies në përdorim të pasurive të paluajtshme shtetërore në zonat me përparësi turizmin.
22	VKM Nr. 281, datë 13.04.2016	Për përcaktimin e kriterëve e të afateve të kërkesëpropozimeve për mbështetjen financiare të Projekteve në Fushën e Turizmit
23	VKM Nr. 418, datë 27.05.2020	“Për miratimin e dokumentit të Politikave Strategjike dhe të Planit Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve 2020-2035”.
24	VKM Nr. 413, datë 11.06.2019	“ Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Turizmit 2019-2023 dhe të Planit të Veprimit”
25	VKM Nr. 866, datë 24.12.2019	“Për miratimin e Strategjisë Kombëtare të Mbrojtjes Sociale, 2020-2023, dhe të Planit të Veprimit në zbatim të saj”.
26	VKM Nr. 709, datë 29.10.2014	“ Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor 2014-2020”.

27	VKM Nr. 659, datë 10.10.2019	“ Për miratimin Strategjisë Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2019-2022 dhe të Planit të Veprimit për zbatimin e saj”.
28	VKM Nr. 847, datë 29.11.2007	“ Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit”.
29	VKM Nr. 643, datë 14.09.2011	Strategjia Kombëtare Sektoriale e Shërbimeve të Furnizimit me Ujë dhe Kanalizimeve 2011-2017.
30	VKM Nr. 773, datë 14.11.2007	Strategjia Ndërsektoriale për Zhvillimin Rajonal
31	VKM Nr. 691, datë 29.05.2015	Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015-2020.
32	VKM Nr. 405, datë 01.06.2016	Strategjia e Strehimit Social 2016-2025.

2.2 Plani i Menaxhimit i Peizazhit të Mbrojtur të Liqenit të Pogradecit.

Liqeni i Pogradecit dhe areali perreth tij është shpallur Peizazh i Mbrojtur (kategoria V e mbrojtjes sipas IUCN) me **VKM Nr. 80, datë 18.02.1999** "Për shpalljen "Park Kombëtar" të Prespës dhe " Peizazh i Mbrojtur Tokësor/Ujor" të Pogradecit".

Gjithashtu, me **VKM Nr. 676, datë 20.12.2002** "Për shpalljen Zonë e Mbrojtur të Monumenteve të Natyrës Shqiptare", janë shpallur si Monumente Natyre (kategoria III e mbrojtjes) edhe Burimet e Drilonit, të cilët bëjnë pjesë në listën e Monumenteve të Natyrës së Qarkut të Korcës.

Në përputhje me legjislacionin kombëtar në lidhje me Zonat e Mbrojtura dhe në bazë të Ligjit **nr.81/2017** "Për Zonat e Mbrojtura" i cili është aktualisht në fuqi.

Në referencë Nenit 20 të këtij Ligji jepen në mënyrë të qartë aktivitetet e lejuara, të ndaluara duke shpjeguar dhe autoritetet kompetente për miratimin e aktiviteteve të lejuara. Një paraqitje më të detajuar sipas nënzonave të administrimit janë paraqitur në Planin e Menaxhimit të "Zonave të Mbrojtura" (pika 6 neni 20). Tabela më poshtë jep një përmbledhje të aktiviteteve të ndaluara dhe të lejuara brenda Zonës së Mbrojtur sipas kategorisë së pestë.

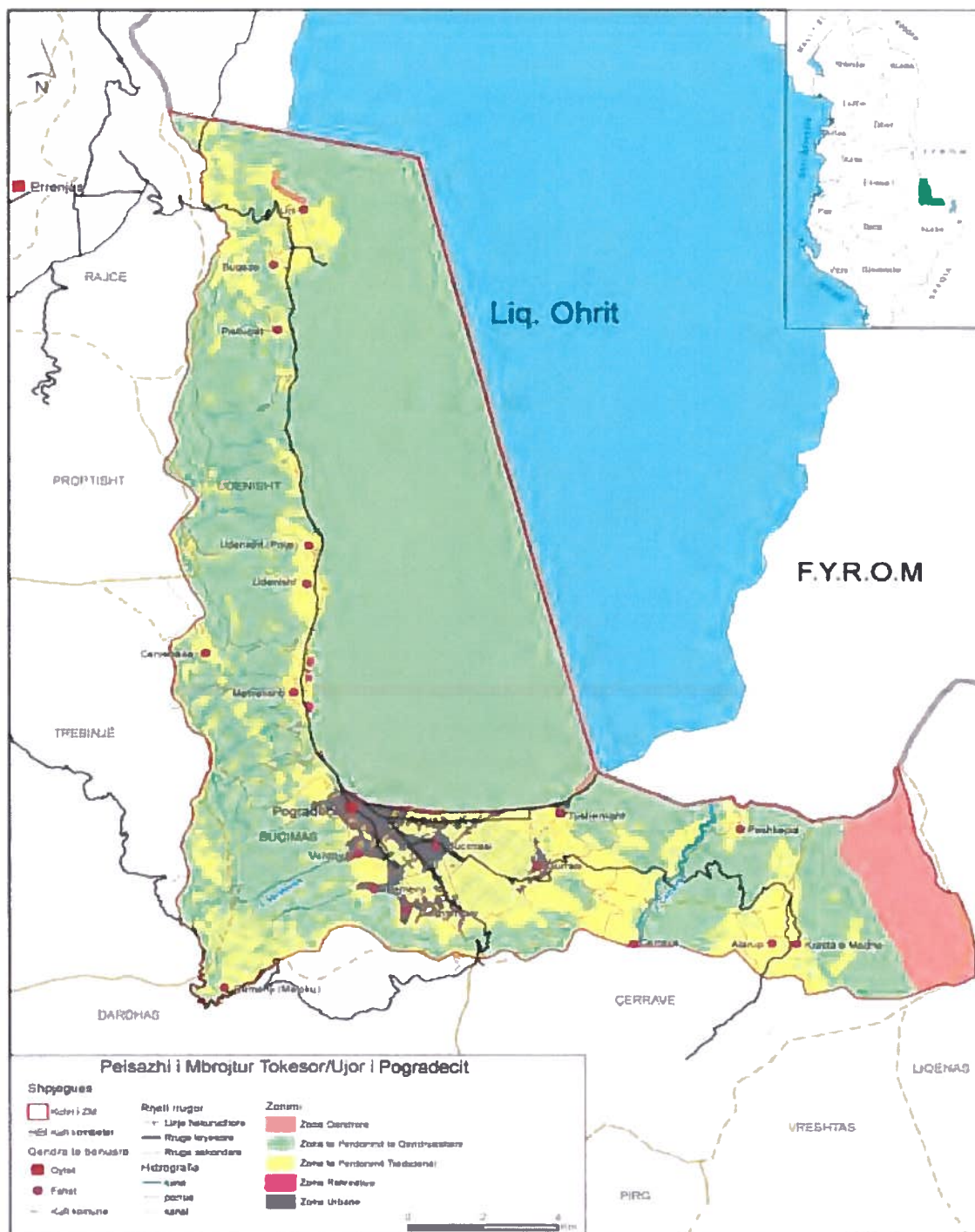

Tabela : Aktivitetet e ndaluara e të lejuara brenda Peizazhit të Mbrojtur Tokësor/Ujor të Pogradecit.

KAEGORIA	ZONA E MBROJTUR	AKTIVITETET E NDALUARA	AKTIVITETET E LEJUARA
V	Peizazh i mbrojtur	a) fuqizimin e ndërveprimit harmonik të natyrës me kulturën për mbrojtjen e cilësisë të peizazhit, përdorimit tradicional të tokës, praktikave ndërtimore dhe manifestimeve sociale e kulturore, karakteristike të zonës; b) mbështetjen e atyre mënyrave të jetesës dhe aktiviteteve ekonomike që janë në harmoni me natyrën dhe ruajtjen e konstitucionit shpirtëror dhe kulturor të popullsisë lokale; c) eliminimin, ku është e domosdoshme, dhe parandalimin e përdorimit të tokës dhe kryerjen e aktiviteteve që janë të papërshtatshme në përmasa dhe/ose përmbajtje; ç) krijimin e mundësive për kënaqësi të publikut përmes çlodhjes dhe turizmit, në përputhje me karakterin dhe përmasat e karakteristikave thelbësore të zonës; d) nxitjen e aktiviteteve shkencore dhe edukative, të cilat ndihmojnë në zhvillim dhe mirëqenien për një kohë të gjatë të popullsisë lokale dhe në sigurimin e mbështetjes së gjerë publike për mbrojtjen mjedisit të zonave të mbrojtura të tilla; dh) sjelljen e përfitimeve ekonomike dhe dhënien e ujit të pastër ose të ardhurave që vijnë nga format e përshtatshme të turizmit	Me miratim të KKT: trajtimi i ujërave të zeza në ferma, ndërtimi i autostradave, i kanaleve lundruese dhe i zonave urbane, si dhe veprimtari të ngjashme me këto Me miratimin të Administratës së Zonës së Mbrojtur. a) përdorimi i kimikateve e i pesticideve për tokat bujqësore; b) ndezja e zjarreve jashtë vendeve e pikave të caktuara; c) lëvizja me mjete transporti jashtë rrugëve dhe vendeve të caktuara. Ky rregull nuk zbatohet për automjetet dhe makineritë shtetërore, bujqësore e pyjore, të zjarrfikësve, autoambulancave, makinerive të shërbimeve veterinarë dhe atyre të menaxhimit të ujërave; ç) organizimi i garave me automjete, motoçikleta e biçikleta; d) praktika të përdorimit unik apo tradicional të tokës dhe organizime sociale që shprehen në vendbanime njerëzore, zakonet lokale dhe besimet fetare, pas pajisjes me leje mjedisi.

Kategoria V e zonave tokësore/detare të mbrojtura përfshin zona “ku ndërveprimi i njerëzve dhe natyrës me kalimin e kohës ka prodhuar një zonë me një karakter të dallueshëm e me vlera të konsiderueshme ekologjike, biologjike, kulturore dhe skenike” (IUCN, 2008).

Harta 3: HARTA E ZONIMIT TË PROPOZUAR PËR PEIZAZHIN E MBROJTUR.

Drejtimet dhe objektivat sipas Planit të Menaxhimit:

- Forcimi i sistemit të Menaxhimit të Zonës së Mbrojtur.
- Rritja e mbrojtjes dhe ruajtjes së habitateve dhe biodiversitetit.
- Zhvillimi i përdorimeve për qëllime rekreative dhe turistike.
- Zhvillim i qëndrueshëm i bujqësisë dhe aktiviteteve socio-ekonomike.
- Promovimi i kërkimit shkencor dhe edukimit.

Plani përfshin një propozim për zonimin ose ndarjen në zona të Peizazhit të Mbrojtur të liqenit të Pogradecit.

Kjo ndarje propozohet në përputhje me kërkesat e kuadrit ligjor shqiptar për zonimin e zonave të mbrojtura

Zonimi përbëhet nga 4 nënzona. Hartat më poshtë japin një pamje të përgjithshme të zonimit të propozuar për peizazhin e mbrojtur.

Zona qendrore

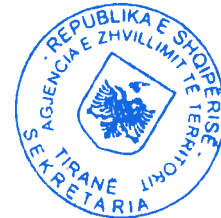
Si zona qendrore propozohen dy nënzona të liqenit për shkak të rëndësisë së tyre si zona shumëzimi për peshqit, kryesisht për koranin dhe krapin. E para gjendet në bregun e liqenit, pjesa veriore e Peizazhit të Mbrojtur, afër Linit; zona e dytë e propozuar ndodhet në bregun e liqenit, juglindje të Liqenit të Pogradecit/ana shqiptare, afër Tushemishtit. Në këto zona, peshkimi është plotësisht i ndaluar, po ashtu edhe gjuetia dhe aktivitete të tjera që mund të dëmtojnë biodiversitetin e zonës.

Një zonë tokësore qendrore është propozuar në pjesën e sipërme të Malit të Thatë në lartësinë mbi 1450m. Kjo zonë qendrore krijon edhe një korridor bio mes tre zonave të mbrojtura të Parkut Kombëtar të Galiçicës, Parkut Kombëtar të Prespës dhe Zonës së Mbrojtur të Pogradecit.

Zona Qendrore e propozuar e Peizazhit të Mbrojtur në Territorin Tokësor/Ujor të Pogradecit, si pjesë e të njëjtave ekosisteme tokësore të parqeve kombëtare të Galiçicës dhe Prespës, synon të krijojë mundësi lidhjeje mes zonave qendrore të zonave të mbrojtura të përmendura më sipër. Pjesa veriore e Malit të Thatë, në drejtim të Kufirit Shtetëror me pjesë maqedonase (në jug të Malit Magaro) është nën një mbrojtje të rreptë (zona I, zonë qendrore) dhe në pjesën lindore të Parkut Kombëtar të Prespës, që së fundmi është propozuar për zonë qendrore.

Hapësira e zonës qendrore në pyll duhet të ruhet mirë dhe në të nuk duhet të lejohen as gjuetia dhe as kullotja e bagëtive. Kjo nënkupton bllokimin e rrugëve hyrëse që çojnë në zonën qendrore. Objektivi për menaxhimin e zonës qendrore është sigurimi i një hapësire natyrore të mjaftueshme për të lejuar proceset natyrore të suksesionit të lirë ekologjik pa shqetësime nga veprimet humane. Në zonën qendrore është rreptësisht i kufizuar për çdo lloj aktiviteti i njeriut, duke përfshirë gjithashtu edhe mbledhjen e luleshtrydheve, kërpudhave apo bimëve mjekësore. Kërkimet në këto zona do të mund të bëhen vetëm me leje të veçanta nga administrata e Zonave të Mbrojtura.

Zona e përdorimit të qëndrueshëm

Zona e përdorimit të qëndrueshëm në Zonën e Mbrojtur të Territorit Tokësor/Ujor të Pogradecit përbëhet kryesisht nga hapësirat pyjore me një nivel të lartë të degradimit dhe impakt të rëndë të kullotjes së bagëtive dhe prerjen e pemëve për dru zjarri. Liqeni i Pogradecit përfshihet gjithashtu në zonën e përdorimit të qëndrueshëm edhe pse qëndrueshmëria e aktiviteteve të peshkimit mund të vihet në pikëpyetje.

Hapësirat malore të Malit të Thatë karakterizohen nga malet e larta me bimësi malore dhe alpine. Toka përdoret kryesisht për rritje bagëtish, mbledhjen e druve të zjarrit, bimëve mjekësore dhe aromatike.

Zona e përdorimit të qëndrueshëm të Peizazhit të Mbrojtur mund të karakterizohet përgjithësisht si e degraduar dhe e përdorur intensivisht nga popullata vendase. Nismat lokale si mbjellja e pemëve apo qeverisja lokale e burimeve pyjore tregojnë se degradimi i peizazhit mund të evoluojë drejt një menaxhimi të qëndrueshëm.

Zona e përdorimit tradicional

Zona e përdorimit tradicional përbëhet kryesisht nga toka bujqësore, pemishtet dhe vreshtat. Zona e përdorimit tradicional përfshin tokat e punueshme që përdoren nga pronarët privatë. Menaxhimi i zonës së mbrojtur brenda kësaj zone do të orientohet drejt zbatimit të praktikave të mira të menaxhimit për ruajtjen e dheut dhe të ujit. Përdorimi i tepruar i plehrave dhe pesticideve duhet të shmanget, ashtu siç duhet të shmangen edhe ndërtimet abuzive. Në fakt, këto zona janë të kufizuara persa i përket urbanizimit dhe ndërtimeve madhore të infrastrukturës.

Zona rekreative

Zona rekreative e Peizazhit të Mbrojtur të Territorit Tokësor/Ujor të Pogradecit lidhet kryesisht me aktivitetet turistike që zhvillohen përgjatë liqenit. Objektivi kryesor i menaxhimit për këtë zonë është reduktimi i mbetjeve të ngurta që gjenerohen nga mbi popullimi në plazh gjatë verës, përmes zhvillimit të një infrastrukture për turizmin miqësor me mjedisin.

Ndërkohë, ekziston një nevojë urgjente për përgatitjen e një plani të zhvillimit urban për brigjet e liqenit me synim minimizimin e ndotjes së ujit të liqenit nga shkarkime të patrajuara të ujërave të zeza

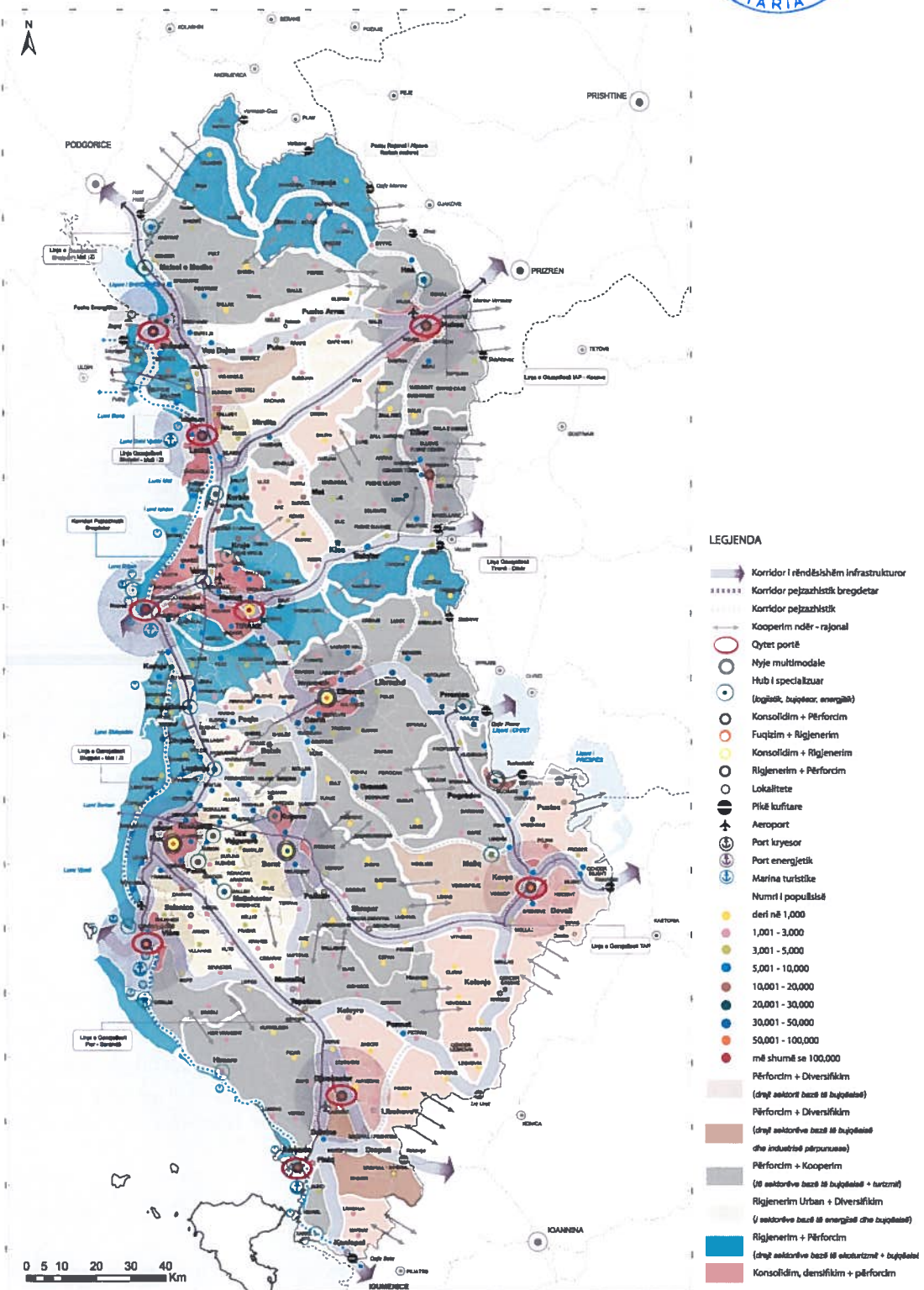
2.3 Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit

Plani i Përgjithshëm Kombëtar (PPK) është instrumenti më i lartë i planifikimit territorial në nivel kombëtar, i cili adreson në mënyrë të integruar çështjet e planifikimit, duke konsideruar territorin shqiptar si një të tërë. Ky plan bën një ndarje të territorit me sisteme, konkretisht në atë urban, ujor e natyror, infrastrukturor e bujqësor. Zona e Drilon-Tushemisht përfshihet në sistemin natyror e cila konsiston në peizazhe. Në këto zona objektivi kryesor është zhvillimi i qëndrueshëm, që sipas planit nënkupton ndërgjegjësim, mbrojtje dhe rritje të rolit të mjedisit në zhvillimin ekonomik dhe cilësisë së jetës të banorëve të zonës. Në kontekstin Kombëtar Zonat e Mbrojtura, Parqet Kombëtare dhe Zonat Natyrore përbëjnë disa nga vlerat më të mëdha të vendit nga pikpamja :

- Biologjike.
- Ekologjike.
- Ekonomike.
- Trashëgimi natyrore .
- Sociale e kulturore.

Ato mund të kthehen në asete të efekshme për të gjeneruar të ardhura ekonomike nëpërmjet zhvillimit të qëndrueshëm dhe njëkohësisht në elemente integrimi jo vetëm në kontekst Ballkani por dhe në atë European

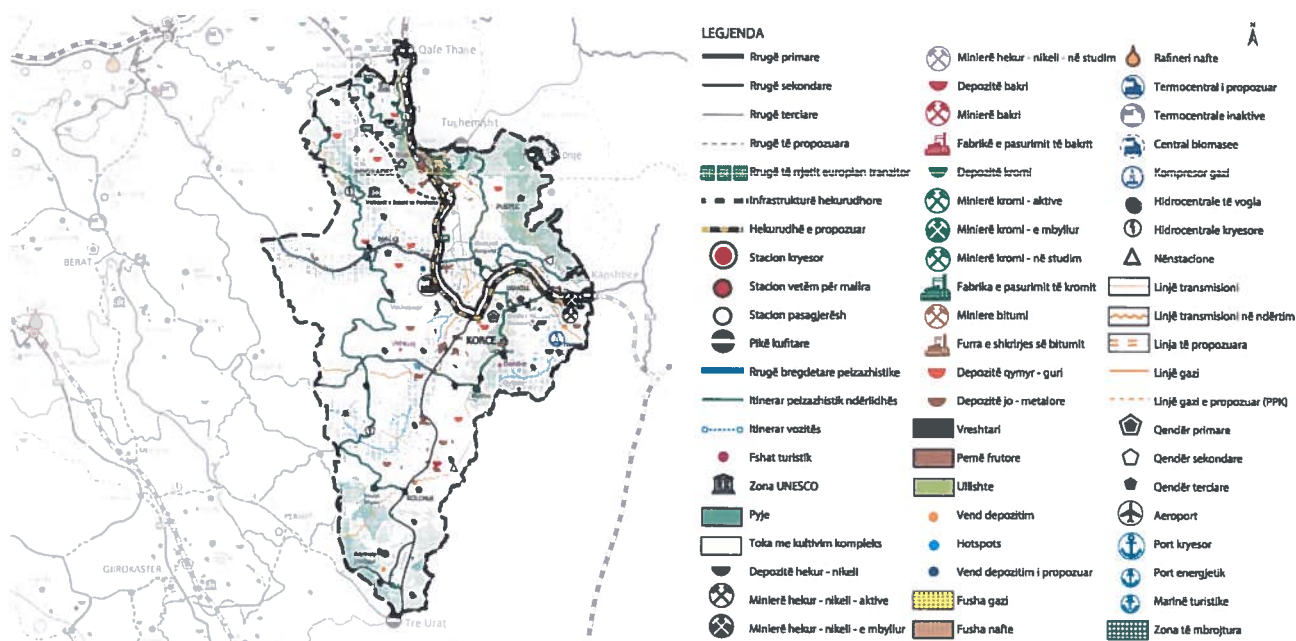

Harta 4: HARTA E ZHVILLIMIT HAPËSINOR NË SHQIPËRI.

Fuqizimi i qytetit të Korçës si qendër primare urbane mbështetet në projektet strategjike në këtë pol të kryesuar nga realizimi i korridorit VIII. Thelbësor për fuqizimin e këtij poli është sigurimi i lidhjes së shpejtë me infrastrukturën kryesore kombëtare, aeroporte dhe porte, si dhe aksesit i shkurtër dhe i lehtë në korridoret infrastrukturorë të vendeve fqinje, si Greqia dhe Maqedonia. Për këtë PPK-ja sugjeron vlerësimin e mundësive për lidhjen e rajonit të Korçës me portin e Vlorës dhe përmirësimin e lidhjeve me rajonin Gjirokastrë-Sarandë. Aksesit më i mirë i portës lindore me këto pole të zhvillimit rajonal e bën Korçën akoma më atraktive për përqendrimin e investimeve strategjike. Referuar projektit të TAP-it, ky rajon shfaq potencial për shfrytëzimin e infrastrukturës së gazit dhe lidhjen me rrjetin rajonal të energjisë.

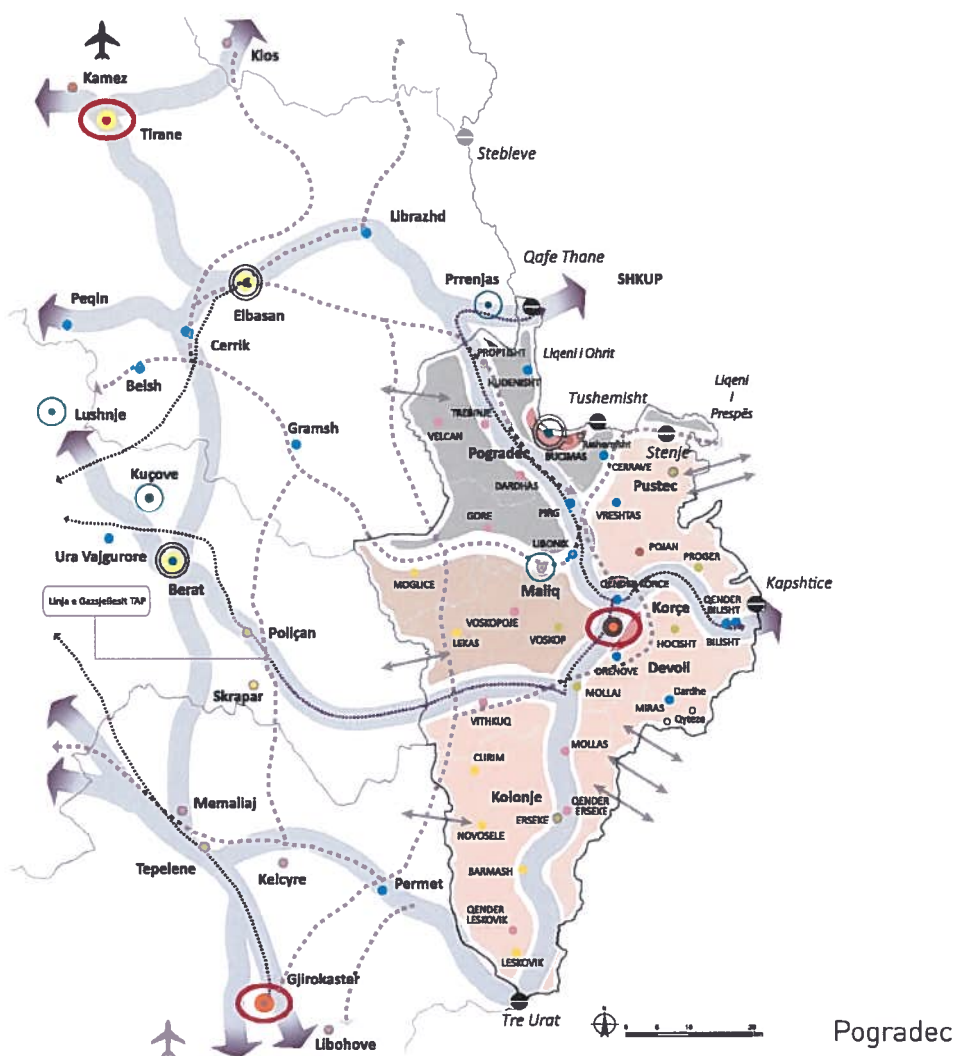
Harta 5: POLI I ZHVILLIMIT RAJONAL.

Ky pol karakterizohet nga vlera të larta të Peizazhit Natyror Territorial, i pasur me parqe kombëtare, pyje, tokë bujqësore. Afërsia me pika të shumta turistike si malore e liqenore, e bën rajonin atraktiv për investime në turizëm. Projektet strategjike ndër-rajonale dhe rajonale që propozohen nga PPK-ja janë:

- Shfrytëzimi i linjës energjetike TAP, si burim energjie për zhvillimin e industrisë së lehtë përpunuese të zonës.
- Mbështetja e nismave me qëllim shfrytëzimin e energjisë diellore apo energjisë së erës.
- Rivlerësimi i termocentralit të Korçës dhe të Maliqit si dhe marrja në konsideratë e këtij potenciali jo vetëm në përdorimin energjetik shtëpiak, por edhe për plotësimin e nevojave energjetike industriale ndaj aktiviteteve ekonomike të rajonit.

- Rivlerësimi i akseve ekzistues Lin-Pogradec dhe Kolonjë-Përmet, sipas konceptit të rrugëve të gjelbra duke i rehabilituar dhe përshtatur në ato segmente, që kalojnë pranë ose përmes Zonave të Mbrojtura. Kjo i referohet kryesisht Strategjisë Sektoriale të Transportit 2008-2013, ku zbatohet sipas parimit të transportit të qëndrueshëm. Ky i fundit nënkupton optimizimin e kostos, sigurisë së lëvizjes dhe mbrojtjes mjedisore.
- Itinerari peizazhistik Elbasan-Gramsh-Voskopojë-Maliq.
- Integrimi i mëtejshëm dhe lidhja e rrjetit tonë hekurudhor (stacioni i fundit Lin-Pogradec) me rrjetin hekurudhor të Maqedonisë.
- Fuqizimi i linjës hekurudhore si pjesë e multimodalitetit të korridorit VIII.

Harta 6: POLI I ZHVILLIMIT RAJONAL KORCE-POGRADEC.

2.4 Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Pogradec

Drejtimit e propozuara:

-Zhvillimi i një **turizmi multisezonal**, që do të bazohet në potencialet natyrore, historike dhe kulturore të bashkisë.

- **Turizmi liqenor**, parashikohet të zhvillohet në një mënyrë më të organizuar. **Krijimi i moleve liqenore (mole turistike)**, për ankorimin e mjeteve lundruese **jo të motorizuara** si: barka që do të përshkojnë itinerare turistike Lin – Pogradec –Tushemisht, barkave me vela (për sporte ujore), kanoe-t, barkat pedaliere, dhe barkat tradicionale të peshkimit (të cilat mund të ofrohen si shërbim edhe për turistët vendas e të huaj në të ardhmen). Pjesa e vijës liqenore Lin - Pogradec dhe Pogradec - Buçimas mund të shfrytëzohet për vendosjen e kampingjeve, parqeve me rulota, dhe në përgjithësi të një turizmi **jo – invaziv ndaj mjedisit natyror**. Nëpërmjet përmbushjes së vizionit të bashkisë synohet që karakteri tradicional me rrugët e kalldrëmta dhe banesat individuale të ruhet dhe të kontrollohen zhvillimet urbane përgjatë bregut të liqenit dhe gadishullit për të konservuar zonën arkeologjike. E njëjta qasje synohet të ngjitet edhe për fshatin e Tushemishtit. Ky lloj turizmi do të ndërthurë agroturizmin (për shkak të afërsisë me tokat bujqësore) me turizmin liqenor.

- **Turizmi natyror/malor** mendohet të zhvillohet në zona me potencial të thëksuar natyror, si Liqenet e Lukovës në Njësinë Administrative Velçan, Burimi i Drilonit dhe Pylli i Gështenjave në Njësinë administrative Buçimas dhe zona e Gurit të Nikës dhe Gurit të Kamjes në njësinë Administrative Dardhas. Sugjerohet promovimi i itinerareve peizazhistike, si itinerari që lidh Qafë Thanën me fshatin Çervenakë në Njësinë administrative Udënisht, i cili ofron një pamje shumë të veçantë të liqenit të Ohrit, dhe një itinerar që do të lidhë zonën e Malit të Thatë, me Malësinë e Gorës e më pas me Malësinë e Mokrës të poshtme e të sipërme.

- **Turizmi Kulturor**, është një potencial i rëndësishëm i Bashkisë të Pogradecit, duke marrë parasysh trashëgiminë kulturore, sitet arkeologjike, banesat dhe arkitekturën karakteristike. Një itinerar i natyrës historike, është ai që lidh fshatrat e njërive administrative Proptisht, Trebinjë, Velçan e Dardhas me Voskopojën (segment i rrugës Egnatia), gjatë të cilit ndodhen një numër i konsiderueshëm monumentesh kulture, si: Ura e Golikut, varret monumentale të Selcës, kalaja e Zemçës, Ura në fshatin Niçë, Manastiri dhe Kisha e Shën Marenës, etj. Itinerari i dytë kulturor është ai që kalon në vijën breg-liqenore nga Lin-i në Tushemisht, dhe përfshin sitet arkeologjike dhe fshatin karakteristik të Lin-it, deri në Tushemisht. Të dyja këto itinerare, përveçse itinerare kulturore mund të shihen edhe si itinerare agro-ushqimore; pjesa breg-liqenore e specializuar në gatimet me bazë peshkun, dhe prodhimet bujqësore të zonës, ndërsa pjesa malore e specializuar në prodhimet e mirënjohura blegtorale dhe në traditën vendase të gatimit të tyre. Do të synohet që karakteri tradicional i fshatrave të konservohet në shërbim të zhvillimit të turizmit. Në shërbim të zhvillimit të të gjitha llojeve të turizmit që synohen të zhvillohen në territorin e bashkisë Pogradec. Kërkohet të promovohet akomodimi familjar në banesa private dhe shmangia e ndërtimit të resorteve pranë bregut të liqenit Gjithashtu propozohet promovimi i itinerareve turistike me bicikleta apo kuaj për të lidhur elementët turistikë njëri me tjetrin.

Objektivat Strategjike per Zhvillimin e Territorit.

Visioni dhe zhvillimi i territorit do të bazohet në pesë dimensionet e zhvillimit të cilat do të kenë për synim zhvillimin e territorit në aspektet:

- E mjedisit kulturor
- Infrastrukturës mjedisit urban
- Cilësisë së jetës
- Zhvillimit ekonomik dhe qëndrueshmërisë financiare

Mjedisit kulturor	O1. Mbrojtja e mjedisit natyror duke respektuar kuadrin ligjor të peizazheve të mbrojtura si dhe duke siguruar qasje të zhvillimit të qëndrueshëm për zhvillimin e territorit	P1 Konservimi i peizazhit të mbrojtur të Ohrit P2 Sigurimi i qasjeve të zhvillimit të qëndrueshëm për zhvillim të territorit P3 Zbutja e efekteve mjedisore nga veprimtaritë natyrore, aktiviteti ekonomik, industria e ndërtimit dhe minierave
Infrastrukturës mjedisit urban	O2. Sigurimi i infrastrukturës dhe përmirësimi i mjedisit urban për zhvillimin e sektorit të turizmit, bujqësisë dhe industrisë minerale	P1 Zhvillimi i infrastrukturës rrugore për lidhje më të mirë të rrugëve lokale brenda qytetit të Pogradecit, lidhjen e NjA me qëndrën e qytetit dhe qëndrat e NjA me fshatrat e tjerë. P2 Menaxhimi efektiv i sistemeve të transportit brenda bashkisë, atij ndërqytetas, dhe ndërkombëtar ujqor P3 Përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve dhe sistemit të kanalizimeve të ujit të pijshëm dhe të ujrave të zeza dhe ndriçimit. P4 Rigjenerimi i strukturës urbane dhe rurale duke ruajtur kodin gjenetik të vendbanimeve historike, lagjeve muze, krijimit të hapësirave publike dhe zhvillimit/rizhvillimit të strukturës urbane.
Cilësisë së jetës	O3. Përmirësimi i cilësisë së	P1 Rritja e cilësisë së jetës

	jetesës përmes përmirësimit të infrastrukturave shëndetësore – arsimore, uljes së nivelit të varfërisë dhe promovimi i punësimit të qëndrueshëm	përmes ndërhyrjeve në arsim dhe shëndetësi. P2 Ulja e papunësisë nëpërmjet punësimit të qëndrueshëm. P3 Rivlerësimi i traditës dhe kulturës lokale për rritjen e cilësisë së jetesës dhe zhvillimin e turizmit. P4 Krijimi i programeve të strehimit dhe mbrojtjes sociale për shtresat në nevojë.
Zhvillimit ekonomik dhe qendrueshmerise financiare	O4. Sigurimi i zhvillimit ekonomik nëpërmjet diversifikimit të ekonomisë dhe mbështetja në sektorët e turizmit, bujqësisë dhe industrisë.	P1 Hartimi i programeve për zhvillimin e sektorit të bujqësisë në NjA të bashkisë Pogradec nëpërmjet diversifikimit të profileve të tyre dhe sigurimit të infrastrukturës. P2 Zhvillimi dhe promovimi i turizmit malor, kulturor dhe liqenor P3 Hartimi i programeve për zhvillimin e industrisë minerare në zonat me potencial më të madh.

3 Propozimet territoriale.

3.1 Përdorimi i Tokës.

Peizazhi i mbrojtur i Pogradecit bazuar në zonimin e propozuar ndahet në këto zona:

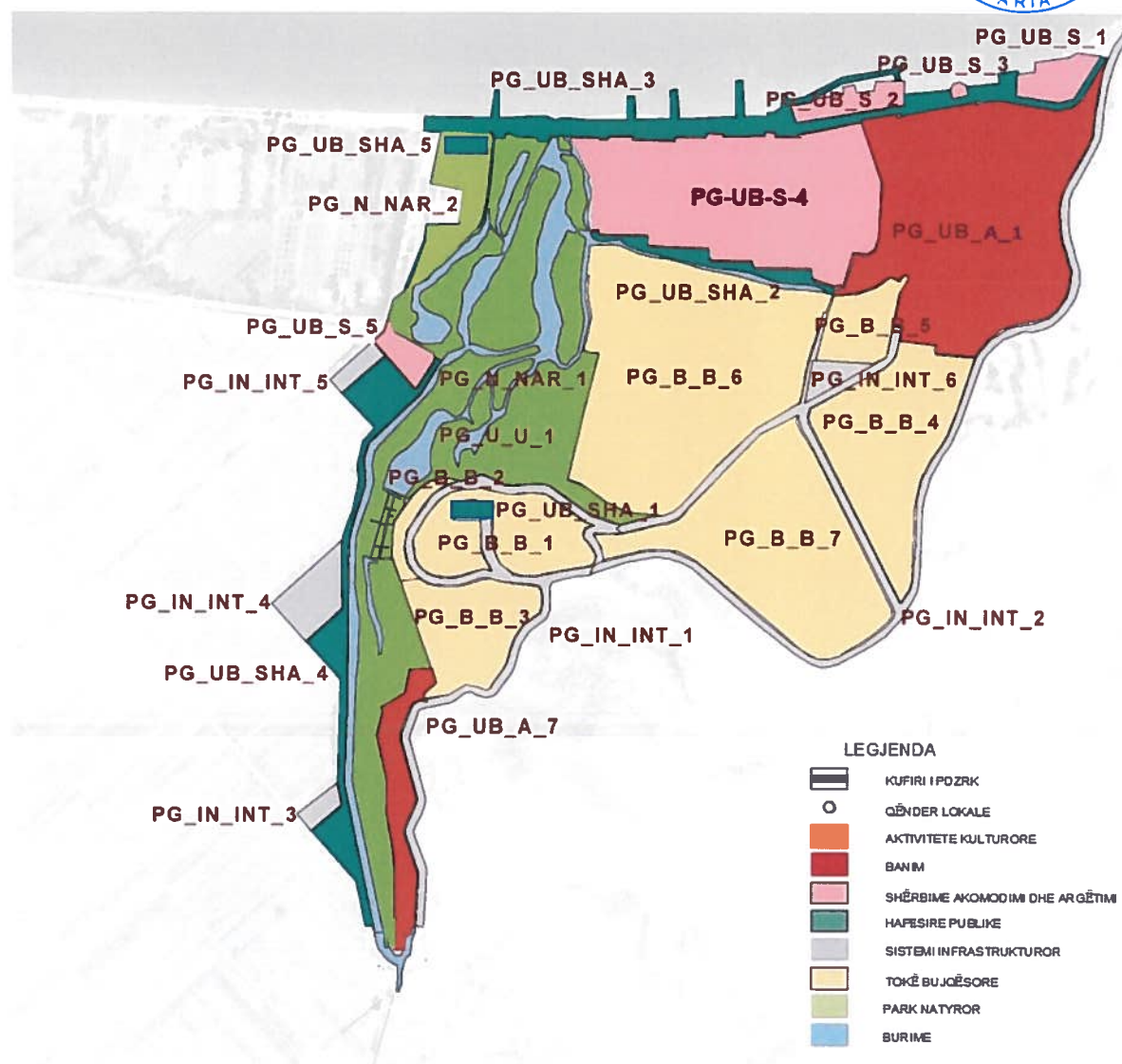
“Zona e përdorimit të qëndrueshëm” - që përfshin pyjet në degradim e sipër si dhe vetë liqenin e Ohrit.

“Zona e përdorimit tradicional”- në të cilën bëjnë pjesë hapësirat urbane, tokat bujqësore dhe vreshtat .

“Zonat rekreative” dedikuar zhvillimit të turizmit nëpërmjet transformimit të harmonizuar të hapësirave urbane dhe Peizazhit Natyror, menaxhimit të mbetjeve, zhvillimit të infrastrukturës dhe të gjitha aktiviteteve që stimulojnë zhvillimin e një turizmi të qëndrueshëm përgjatë vijës liqenore.

Duke u mbështetur në dokumentat e sipër përmendura zona në studim shihet si një potencial për nxitjen e zhvillimit të projekteve në fushën e turizmit duke ruajtur vlerat natyrore. Kategoritë e përdorimit të tokës detajojnë përdorimet brenda sistemeve të territorit në përputhje me këtë rregullore dhe legjislacionin në fuqi.

Harta 7: HARTA E PËRDORIMIT TË TOKËS NË NIVEL KATEGORIE.

Orientimet e PDZRK për përdorimin e tokës e kategoritë përkatëse jepen si më poshtë:

kod	SIST	nr.	kod	KATEGORI	nr.	kod	NËNKATEGORI	nr.	kod	FUNKSION
UB UB	U R B A N	1	A	Banim	1	A1	Banim	1	A1-1	Banim
								2	A1-2	Mjedise ndihmëse
								3	A1-3	Struktura banimi të përkohshme
					2	A2	Banim dhe Shërbime	4	A2-1	Banim dhe Shërbime
								5	A2-2	Mjedise ndihmëse
		2	S	Shërbime	3	S1	Shërbime Akomodimi dhe Argëtimi	6	S1-1	Hotele
								7	S1-2	Resorte
								8	S1-3	Bujtina
								9	S1-4	Rulota
								10	S1-5	Kamping
								11	S1-6	Bar, Restorant
					4	S2	Shërbime Tregtare dhe Biznesi	12	S2-1	Qendër Panairi
								13	S2-2	Qendër Tregtare
								14	S2-3	Qendër Biznesi
								15	S2-4	Treg shumice
								16	S2-5	Treg pakice
								17	S2-7	Dyqane / Profesione të lira
								18	S2-8	Pika shërbimi karburanti
		7	SHA	Aktivitete Shoqërore & Argëtimi	19	AR1	Hapësira Publike	85	AR1-1	Park urban
								86	AR1-2	Park botanik
								87	AR1-3	Park zoologjik
								88	AR1-4	Park argëtimi
								89	AR1-5	Hapësirë e gjelbër / e përbashkët
								90	AR1-6	Kënd lojrash
					20	AR2	Aktivitete Kulturore	91	AR2-1	Qendër kulturore
								92	AR2-2	Qendër kongresesh/konferencash
								93	AR2-3	Teatër
								94	AR2-4	Muze
								95	AR2-5	Kinema
								96	AR2-6	Biblioteka
								97	AR2-7	Galeri Arti
								98	AR2-8	Akuarium
								99	AR2-9	Cirk
					21	AR3	Aktivitete Sportive dhe Rekreative	100	AR3-1	Kompleks Sportiv
								101	AR3-2	Park Olimpik
								102	AR3-3	Stadium
								103	AR3-4	Terren sportiv

PDZRK DRILON-TUSHEMISHT

IN	I	N	F	R	A	S	R	U	104	AR3-5	Terren hipizant
									105	AR3-6	Fushë golfi
									106	AR3-7	Akuadrom
									107	AR3-8	Kompleks skish
									108	AR3-9	Pallat sporti
									109	M1-1	Kala
									110	M1-2	Qytet Antik
									111	M1-3	Ndërtesë (e pabanuar, e rrënuar)
									112	M1-4	Mozaik
									113	M1-5	Amfiteatër
									114	M1-6	Tume
									125	V1-2	Muslimane
									126	V1-3	Ortodokse
									127	V1-4	Laike
									130	INT1-1	Autostradë (A)
									131	INT1-2	Rrugë Interubane kryesore (B)
									132	INT1-3	Rrugë Interubane dytësore (C)
									133	INT1-4	Rrugë Urbane kryesore (D)
									134	INT1-5	Rrugë Urbane dytësore (E)
									135	INT1-6	Rrugë Lokale (F)
									136	INT1-7	Parkim
									137	INT1-9	Terminal
									138	INT1-10	Stacion automjetesh
									144	INT3-1	Port detar (pasagjerë + mallra)
									145	INT3-2	Terminal
									146	INT3-3	Marinë
									147	INT3-4	Port marinash
									148	INT3-5	Mol
									149	INT3-6	Kantier detar
									157	IEN1-1	Central elektrik
									158	IEN1-2	Termocentral elektrik
									159	IEN1-3	Nënstacion elektrik
									160	IEN1-4	Transformator
									161	IEN1-5	Kabinë elektrike
									162	IEN1-6	Shtyllë elektrike
									171	IUK1-1	Rezervuar
									172	IUK1-2	Ujëmbledhës
									173	IUK1-3	Depo uji
									174	IUK1-5	Impliant trajtimi i ujit të pijshëm
									175	IUK1-6	Puse
									176	IUK1-7	Stacion pompimi
									177	IUK2-3	Impliant trajtimi UB
									178	IUK2-4	Impliant trajtimi UZ
									179	IUK2-5	Pika derdhjeje
									180	IMB1-1	Landfill

PDZRK DRILON-TUSHEMISHT

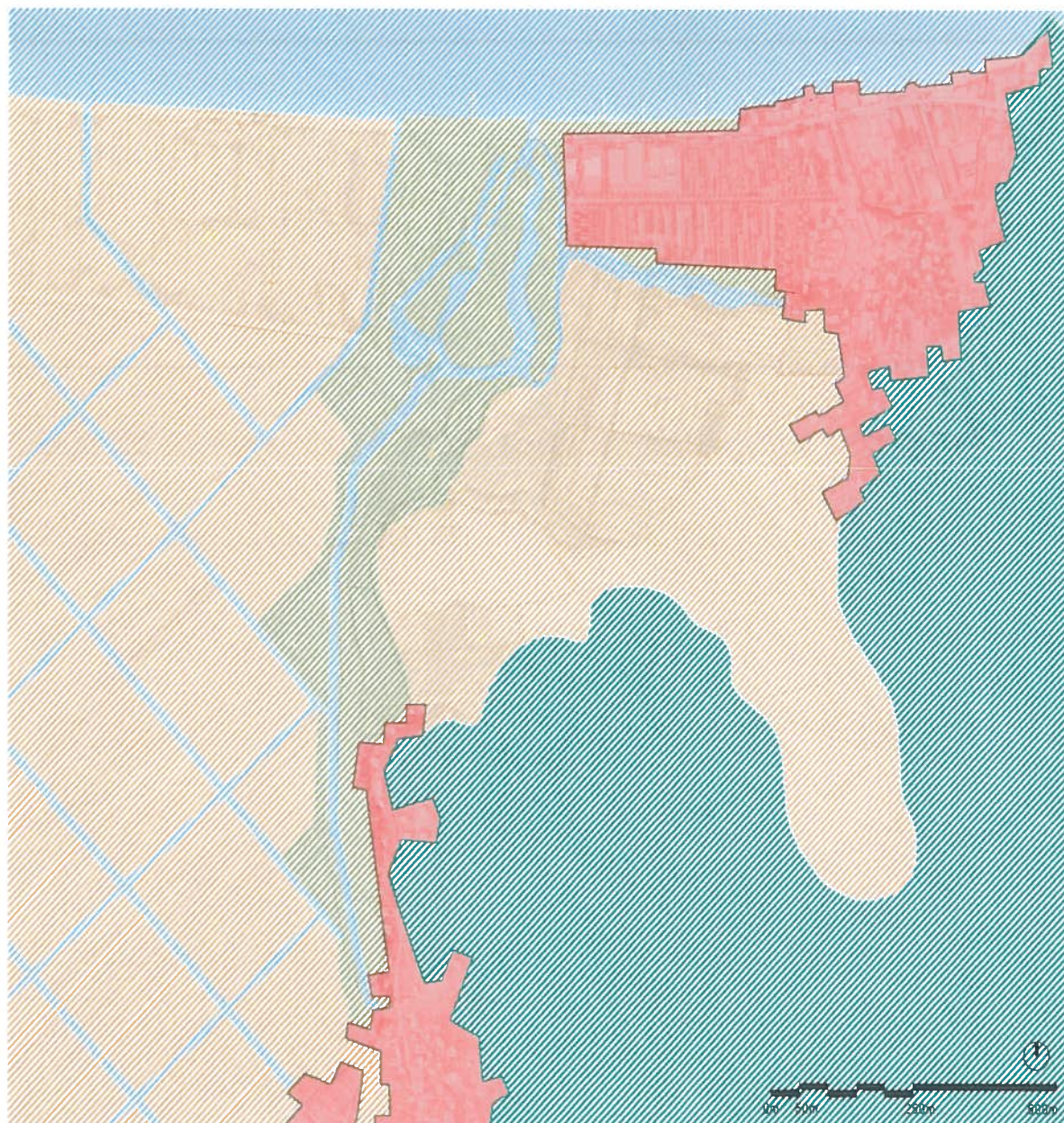
			Menaxhimi Mbetjesh	42	IMB2	Depozitim Mbetjesh	181	IMB1-2	Incenerator	
							182	IMB1-3	Kompostim	
B	B U J Q Ë S O R	16	B	Tokë Bujqësore	43	B1	Kultura të Përhershme	183	IMB2-1	Pika transferimi
								184	IMB2-2	Pika grumbullimi
								185	B1-1	Agrume
								186	B1-2	Ullishte
								187	B1-3	Vreshta
					188	B1-4	Arrore			
					189	B1-5	Frutore			
					44	B2	Kultura Sezonale	190	B2-1	Drithëra
								191	B2-2	Frutore
								192	B2-3	Perime
								193	B2-4	Aromatike/Erëza
								194	B2-5	Orizore
								195	B2-6	Komplekse
		17	IB	Infrastrukturë Bujqësore	46	IB3	Infrastrukturë Vadtje dhe Kullimi	199	IB3-1	Argjinaturë
								200	IB3-2	Hidrovor
								201	IB3-3	Kanal vaditës
								202	IB3-4	Kanal kullues
								203	IB3-5	Rezervuar
		18	EB	Ekonomi Bujqësore	47	EB1	Struktura në Funksion të Bujqësisë	204	EB1-1	Sera
								205	EB1-2	Magazina frigoriferike
								206	EB1-3	Kapanon/ Kullë silosi
								207	EB1-4	Fermë
					48	EB2	Struktura në Funksion të Blegtorisë	208	EB2-1	Stalla
								209	EB2-2	Pulari
								210	EB2-3	Bletari
								211	EB2-4	Akuakulturë
								212	EB2-5	Baxho
								213	EB2-6	Fermë
					49	EB3	Agroturizëm	214	EB3-1	Shërbime akomoduese
								215	EB3-2	Shërbime gastronomie
		19	BA	Bujqësi - Banim	50	BA1	Bujqësi - Banim	216	BA1-1	Bujqësi - Banim
N	N A T Y R O R	20	N	Tokë Natyrore	51	N1	Pyje	217	N1-1	Të dendur
								218	N1-2	Të rrallë
					52	N2	Kullotë	219	N2-1	Bimë medicinale
								220	N2-2	E pastër
								221	N2-3	E përzier (shkurre)
					53	N3	Livadh	222	N3-1	Livadh për kullotje
								223	N3-2	Livadh me korrije bari
					54	N4	Shkurre	224	N4-1	E dendur
								225	N4-2	E rrallë
					55	N5	Tokë Pa Frut	226	N5-1	Ranore (duna)
								227	N5-2	Shkëmbore

PDZRK DRILON-TUSHEMISHT

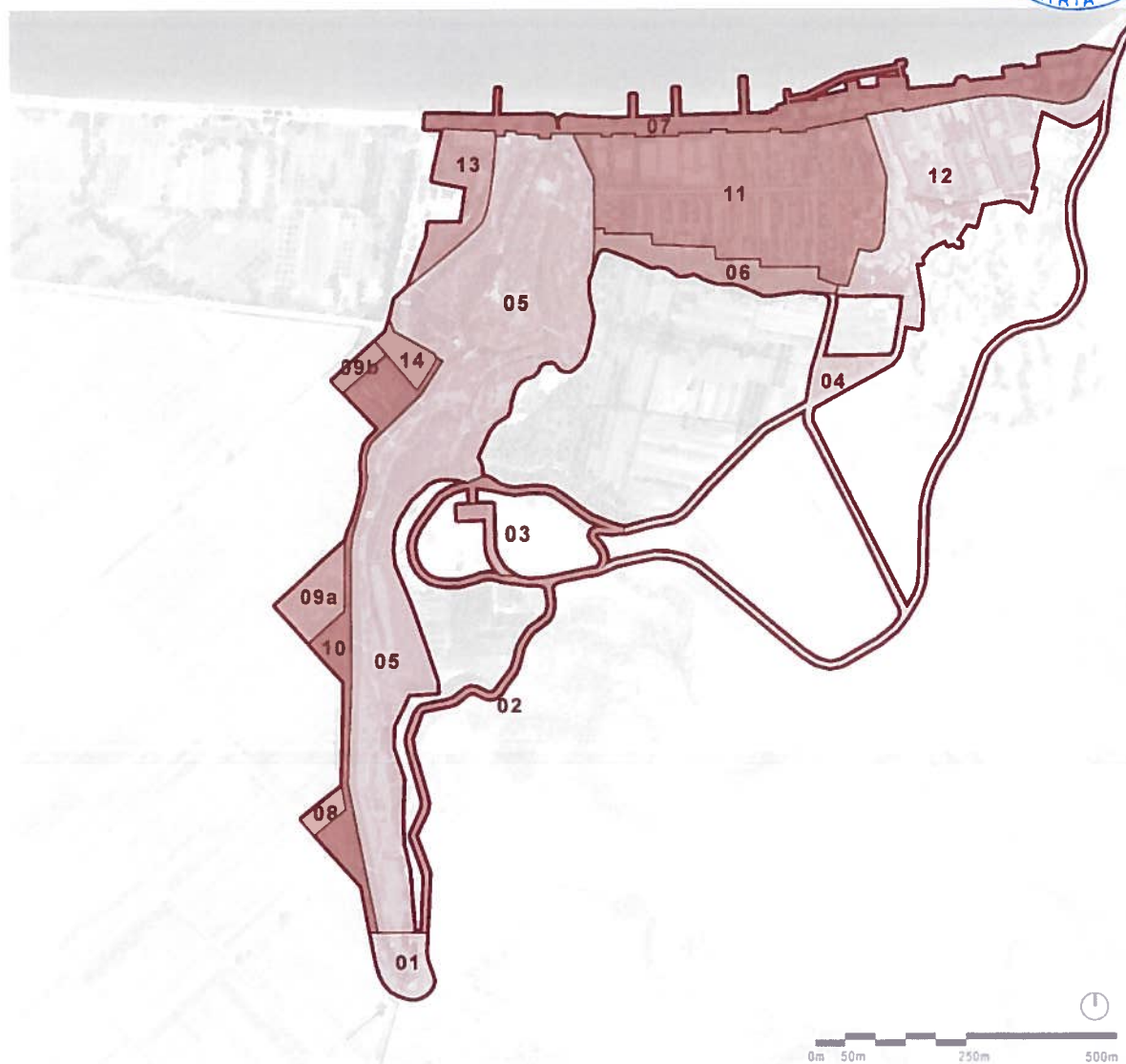
U	U J O R						228	N5-3	Bimësi e rrallë	
							229	N5-4	Zallishte	
							230	N5-5	Borë dhe akuj	
		21	NAR	Natyre dhe Argëtim	56	NAR1	Park Natyror	231	NAR1-1	Park Bashkiak
								232	NAR1-2	Park Rajonal
					57	NAR2	Plazh	233	NAR2-1	Natyror
								234	NAR2-2	I shërbyer me infrastrukturë
					58	NAR3	Shtigje	235	NAR3-1	Biçikletash
								236	NAR3-2	Këmbësore
					59	NAR4	Ekoturizëm	237	NAR4-1	Shërbime akomoduese
		238	NAR4-2	Shërbime rekreacioni						
U	U J O R	22	U	Ujëra	60	U1	Det	239	U1-1	Det
					61	U2	Lagunë	240	U2-1	Lagunë
					62	U3	Kënetë	241	U3-1	Kënetë
					63	U4	Liqen	242	U4-1	Natyrat
								243	U4-2	Artificial
					64	U5	Lumë	244	U5-1	Lumë
					65	U6	Përrua	245	U6-1	Përrua i përhershëm
								246	U6-2	Përrua sezonal
					66	U7	Burim ujq	247	U7-1	Burim uji i freskët
								248	U7-2	Burim gjeotermal

- SISTEMI UJOR
- SISTEMI BUJQESOR
- SISTEMI NATYOR
- SISTEMI URBAN
- PARK NATYROR

Harta 8: PLANI I PËRGJITHSHËM I PROPOZUAR I PËRDORIMIT TË TOKAVE DRILON -TUSHEMISHT.

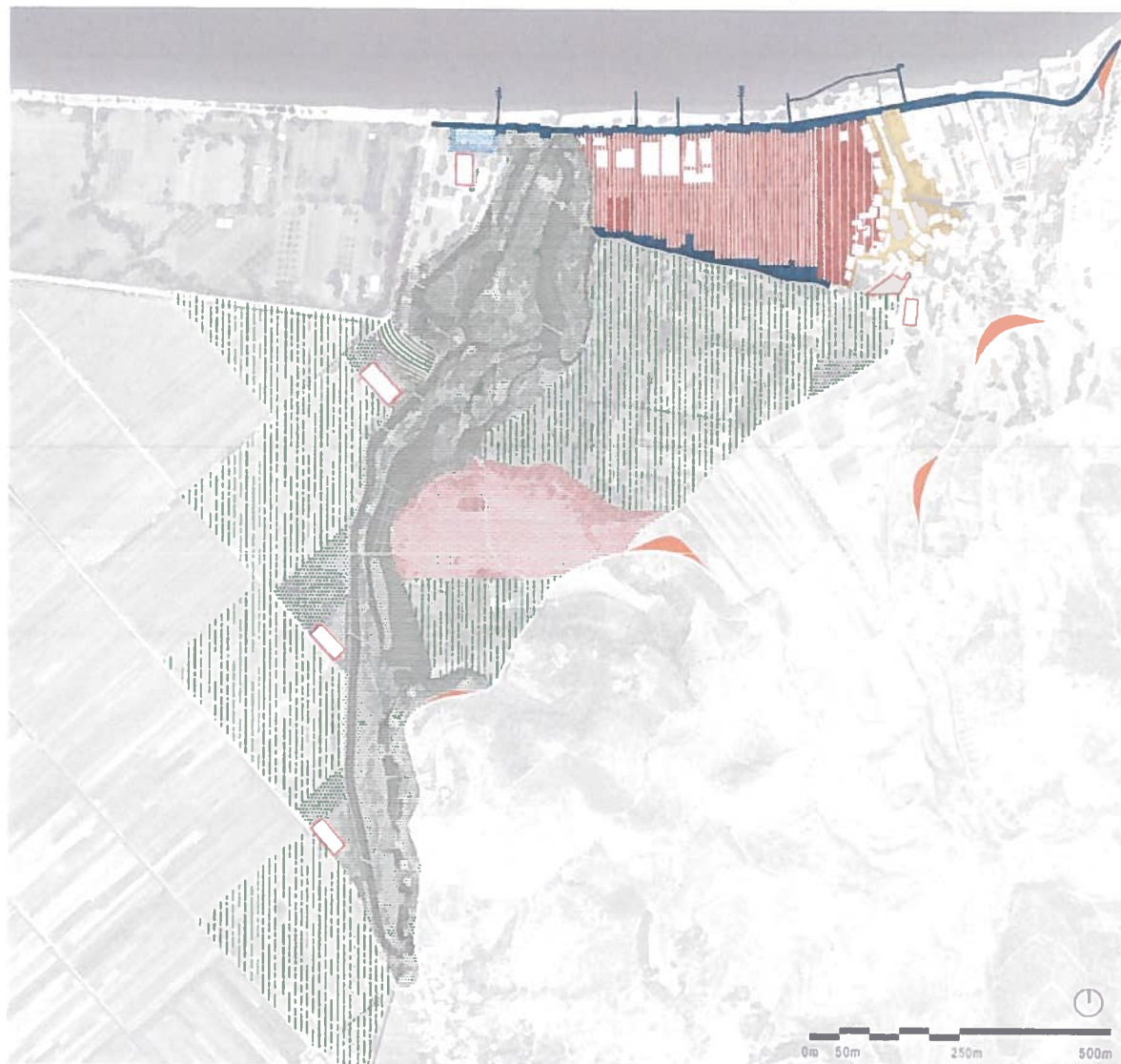

01 Burimet e Drilonit	7.500 m ²	05 Parku I Drilonit	164.000 m ²	09a Parkingu Perendimor 01	9.600 m ²	12 Fshati i Tushemishtit	82.000 m ²
02 Rruge e Muzeut	10.750 m ²	06 Bregu Jugor	10.150 m ²	09b Parkingu Perendimor 02	2.250 m ²	13 Bregu i Liqenit ne Zonen e Drilonit	11.600 m ²
03 Muzeu	2.700 m ²	07 Bregu Venior	50.750 m ²	10 Hapesire Publike nga Perendimi	17.500 m ²	14 Zona e Kampingut	6.000 m ²
04 Rruge e Tushemishtit	11.750 m ²	08 Parkingu Jugor	2.700 m ²	11 Hapesire Publike tek Bregu Liqenit	86.500 m ²		

Harta 9: NDARJET E ZONAVE TË NDËRHYRJEVE.

	Fshati Tushemisht		Bregu Liqenit		Zona e Qendres se Vizitoreve
	Parcela per Ndertim (me intensitet te ulet)		Kampingu		Zona e Muzeut Ujor
	Parcela per Ndertim (me intensitet te ulet)		Parkimet		Pika Panoramike
	Parku Drilonit		Zone Bujqesore		Mundesi per zhvillime te reja ndertimore

Harta 10: ZONIMET E PROPOZUARA TË PEIZAZHIT TË MBROJTUR.

Harta 11: ZONE E PROPOZUAR.

3.2 Plani i Infrastrukturës

Vija breg-liqenore midis Pogradecit dhe Tushemishtit është një zonë zgjerimi për turizmin e Pogradecit, një zonë që ofron një breg-liqenor me cilësi të lartë.

PDZRK jep orientime për infrastrukturën teknike lidhur me zhvillimet e propozuara në zonë. Përcaktohet rrjeti kryesor rrugor (Rrugë Lokale- Pogradec), i cili i jep akses njësive sipas përdorimeve përkatëse, ndërkohe që zhvillimet brenda secilës njësi duhet të detajojnë infrastrukturën gjatë fazës së projektimit.

NJË AKSES I RI

Propozim i Masterplanit të Ri të Tushemisht është zhvilluar në bazë të disa pikave kryesore:

- Trasversaliteti
- Lidhshmëria.
- Përdorimi i këmbësorëve

- Hyrja lokale /ndalesë e kufizuar vetëm për marrje /lëvizje pasagjeresh (Kiss&Drive) / urgjenca
- Rruga e Drilonit
- ByPassi.

Një nga çështjet më të diskutuara si në komunitet ashtu edhe me institucionet e përfshira në proces ishte hyrja e fshatit Tushemisht, kufizimi i lëvizjeve në aksin e bregut të liqenit dhe byPass-i.

Ideja e propozimit të një unaze që do të lejonte hyrjen në fshatin Tushemisht jo nga bregu, por nga një sistem territorial që anashkalon zonën e poshtme ku ndodhet Parku Drilon dhe toka bujqësore, u prezantua që nga fillimi i këtij procesi si një vlerë shtuar për mbrojtjen e Parkut dhe vetë fshatit Tushemisht.

Propozimi për të liruar pjesën e përparme të liqenit duke ndryshuar karakterin aktual të rrugës që lidh Progradec-in me Tushemisht-in promovon trasversalitetin, lidhjen e strukturës urbane dhe hapësirës publike egzistuese dhe atë që propozohet e re me pjesën e përparme të liqenit.

Në çdo rast, MasterPlani ofron mundësinë e një aksesit lokal të kushtëzuar përgjatë Bregut për emergjencat, mirëmbajtjen, ndalesën e kufizuar (Kiss & Drive) dhe aktivitetet. Kjo shtrirje e Bregut kompletohet nga një rrugë e brendshme, paralele me Bregun e liqenit dhe kalon në rrugën qendrore të zonës së re të zhvillimit urban.

Kthimi në zonë eskluzivisht pedonale i Bregut të Liqenit do të promovojë një zhvillim cilësor që do të kompensojë lehtësisht shqetësimin e vogël për të patur akses në fshat dhe zonën e re të zhvillimit urban nga unaza(Bypassi) falë dhe hapësirave të reja për parkim të parashikuara në Masterplan dhe të vendosura relativisht afër zonave të banimit dhe strukturave.

Për të lehtësuar lëvizjen dhe shpejtuar transferimin është parashikuar një automjet për lidhjen e parkimit me Qendrën Urbane. Gjithashtu dhe një mjet tjetër për transferimin në bregun e liqenit.

- Rikualifikimi i kanaleve

Projekti parashikon punime për rikualifikimin e brigjeve të kanaleve të Drilonit cilat përfshijnë pastrimin dhe mbrojtjen e brigjeve aty ku gjykohet e nevojshme. Gjithashtu parashikohet thellimi dhe zgjerimi i kanalit egzistues me qëllim mundësimin e lundrimit për mjete të lehta (kanoa , varka)

- Drenazhimi

Në të gjitha hapësirat publike ku është gjykuar e nevojshme, është parashikuar një sistem drenazhimi i ujërave të shiut sidomos.

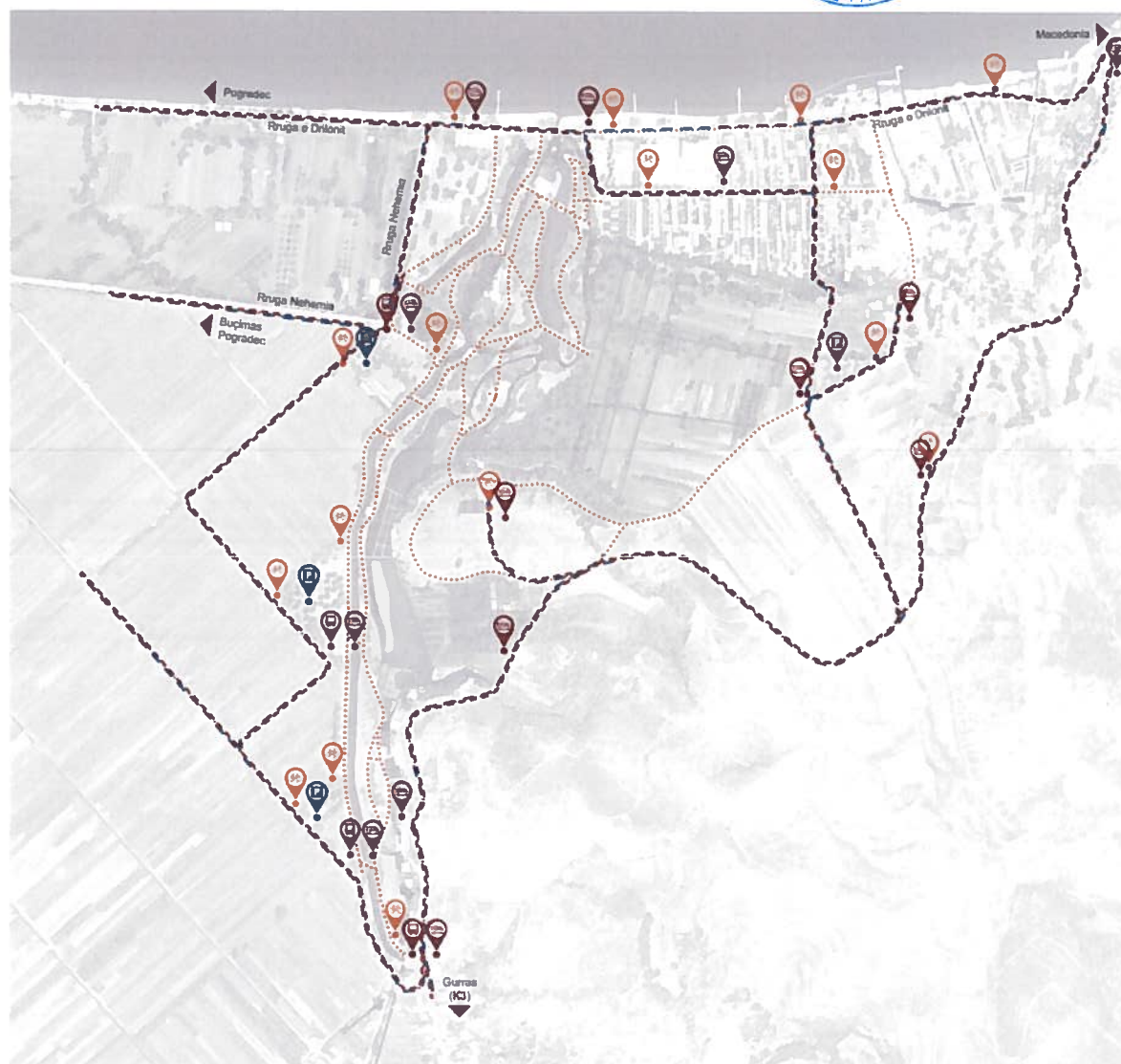
- Furnizimi me Ujë

Përgjatë Bregut egziston tubacioni kryesor i furnizimit me ujë, nëntokësor prej PEHD (polietilen me densitet të lartë) ky tubacion ka një prurje maksimale prej 15litra në sekondë dhe

- Shkarkimi i Ujërave të zeza

- Sistemi i Vaditjes

QARKULLIMI

--- Rruget e autobusit dhe transportit te brendshem

Ndalese autobuzi

Ndalese mjeti te transportit te brendshem

--- Rruget e Makinave

Parking

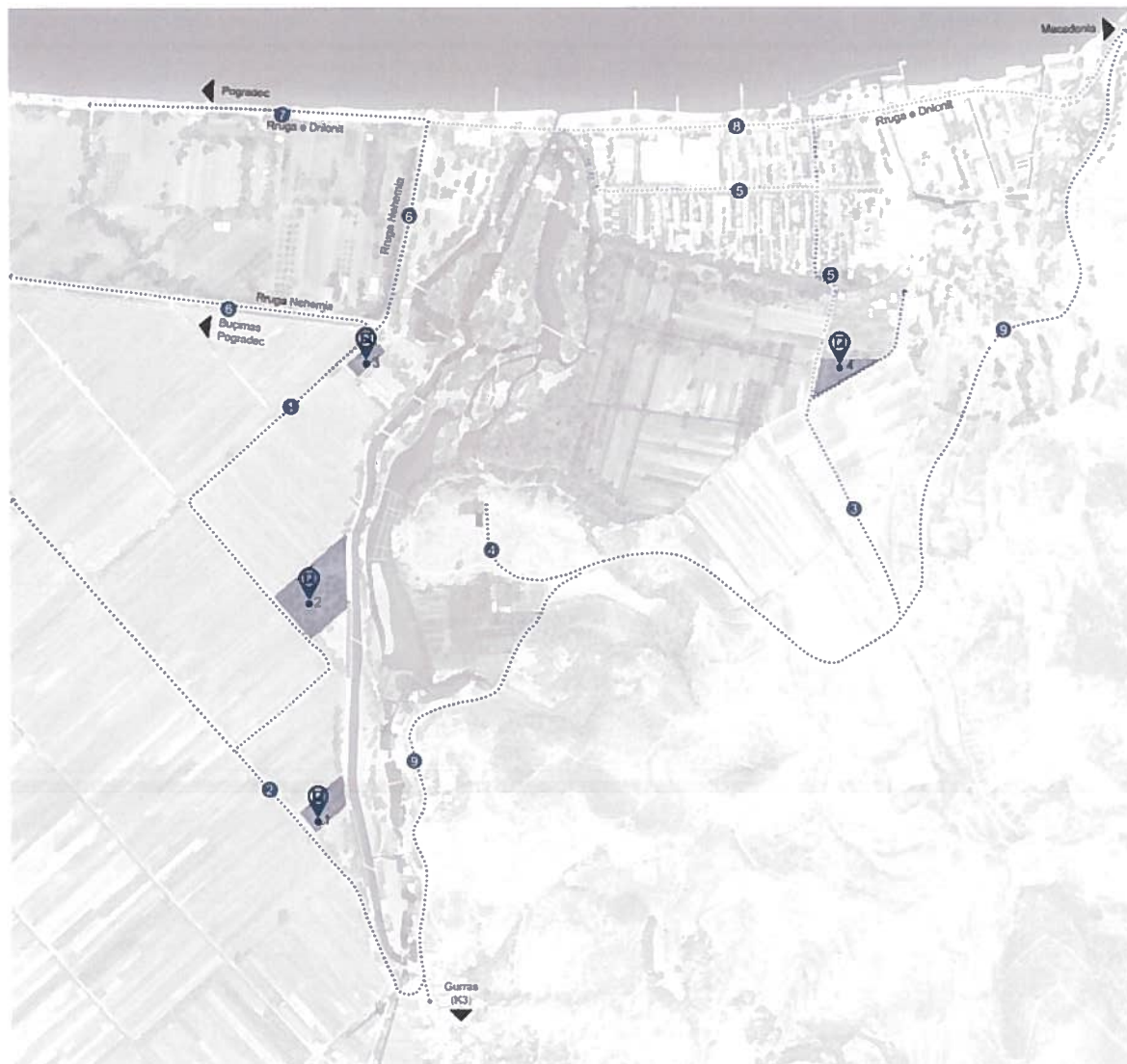
... Rruget per bicikleta, kembesore, kuaj

Kalimet e bicikletave dhe vendi me qira

Harta 12: PLANI I PËRGJITHSHËM I QARKULLIMIT.

QARKULLIMI

..... Qarkullimi me automjet

Rruget me automjet - Pa kushtim

Rruget me automjet me kushtim (per residentet dhe emergjencat)

Rruget per automjet - Bypass

..... Vetem per emergjencat.

- 1 Aks i Veri-Jug
- 2 Bypass i Pogradecit
- 3 Akses i Tushemisht
- 4 Rruga e Muzert
- 5 Aks i Hapesires Publike ne Srag
- 6 Rruga Nehemia
- 7 Rruga e Drilonit
- 8 Rruga e Drilonit (Sragu)
- 9 Bypass me Maqedonine e Veriut

Parking

- 1 88 hapësira parkimi
- 2 321 hapësira parkimi
- 3 66 hapësira Parkimi
- 4 110 hapësira parkimi

Harta 13: PLANI I QARKULLIMIT TË MAKINAVE.

QARKULLIMI

***** Levizja Rrugët e Autobuzit dhe Transportit brenda Zones

Stacion Autobuz:

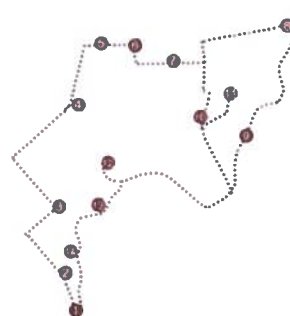

Stacionet e Transportit të brendshëm

Nga Gurra

- 1 Burimet e Drilonit
- 2 Parkimi në Jug
- 3 Parkimi në Perëndim
- 4 Kampingu

Drejt Bujmas/Pogradec

- 1 Burimet e Drilonit
- 2 Parkimi Jugor
- 3 Parkimi Perendimor
- 4 Kampingu
- 5 Qendra e Vizitoreve
- 6 Bregu Liqenit
- 7 Aksi i Hapesires Publike te Brigjeve
- 8 Amfiteatri
- 9 Pikat Panoramike
- 10 Parkimi Tushemishtit
- 11 Tushemishti
- 12 Muzeu Ujor
- 14 Zona Bujqesore

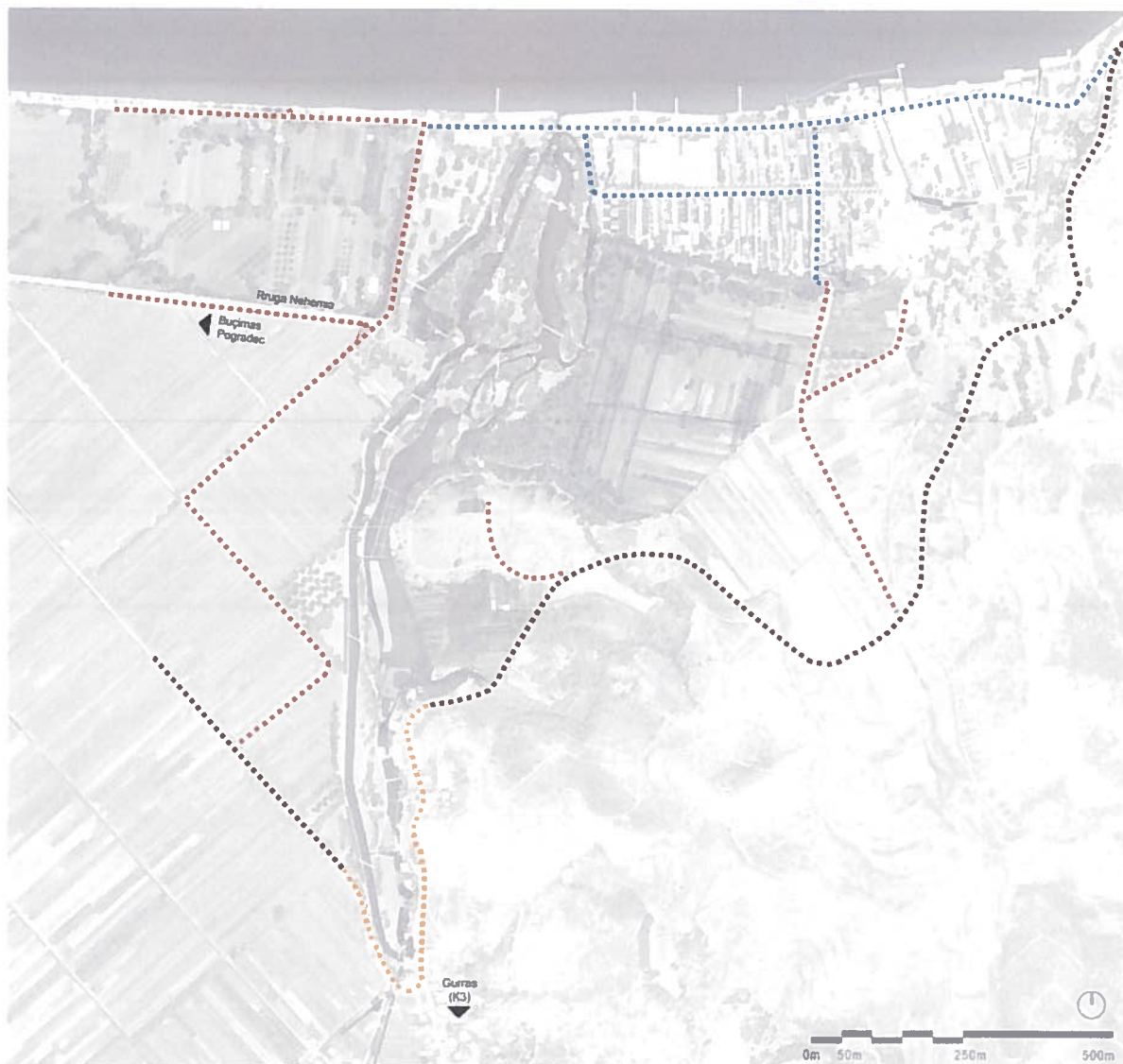
Harta 14: PLANI I QARKULLIMIT TË AUTOBUSAVE.

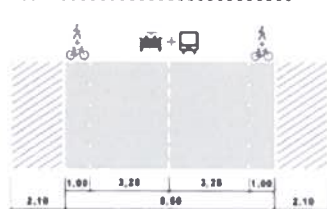
Rrugët për biçikleta dhe këmbësorë – Fluksiks

- 1 Aksi Veri – Jug
 - 2 Bypass i Pogradecit
 - 3 Ruga e Tushemishtit
 - 4 Ruga e Muzeut
 - 5 Aksi Hapësira Publike e Sërgut
 - 6 Ruga e Nehemia
 - 7 Ruga e Drilonit
 - 8 Ruga e Drilonit (Sërgu)
 - 9 Bypassi me Maqedoninë e Veriut
 - 10 Ruga e Hapësirës Publike në Perandim (Ruga e Përgjave)
 - 11 Rugët në Parkun e Drilonit
 - 12 Tushemisht
- Aksesi në Tushemisht kalimet e bicikletave dhe vendet ku merren me qira

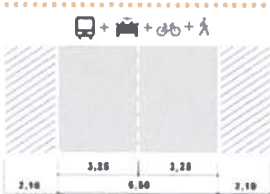

TIPOLOGJITE E RRUGEVE

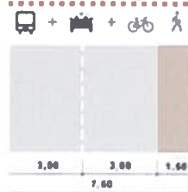
Propozimi i Pergjithshem i Bypassit

Propozimi i Bypassit per kalime te ngushta

Rruget – Propozim i Pergjithshem

Rruget – Karakteri singular

Reference shtrimi

Harta 16: PLANI I TIPOLOGJIVE TË RRUGËVE.

ALTERNATIVAT E BYPASSIT

ALTERNATIVA 1

- Gjatesia e rruges: 3.8 km
- Pjerrësia Maksimale: 8.0 %
- Gjeresia e koresive: 2x3.25
- Gjatesia totale e rruges 10.00 m
- Shpejtesia e projektimit: 50 km/h
- Rrezja minimale horizontale e ktheses: 35m

ALTERNATIVA 2

- Gjatesia e rruges: 4.1 km
- Pjerrësia Maksimale: 8.0 %
- Gjeresia e koresive: 2x3.25
- Gjatesia totale e rruges 10.00 m
- Shpejtesia e projektimit: 50km/h
- Rrezja minimale horizontale e ktheses: 35m

ALTERNATIVA 3

- Gjatesia e rruges: 5.3 km
- Pjerrësia Maksimale: 10.0 %
- Gjeresia e koresive: 2x3.25
- Gjatesia totale e rruges 10.00 m
- Shpejtesia e projektimit: 40km/h
- Rrezja minimale horizontale e ktheses: 30m

RRUGET ALTERNATIVE

ALTERNATIVA 1

- Gjatesia: 308 ml
- Niveli i ndryshimit: 16 m

ALTERNATIVA 1

- Gjatesia: 450 ml
- Niveli i ndryshimit: 14 m

ALTERNATIVA 1

- Gjatesia: 415 ml
- Niveli i ndryshimit: 12 m

Harta 17: ZGJIDHJE TE NDRYSHME PËR BYPASS-IN.

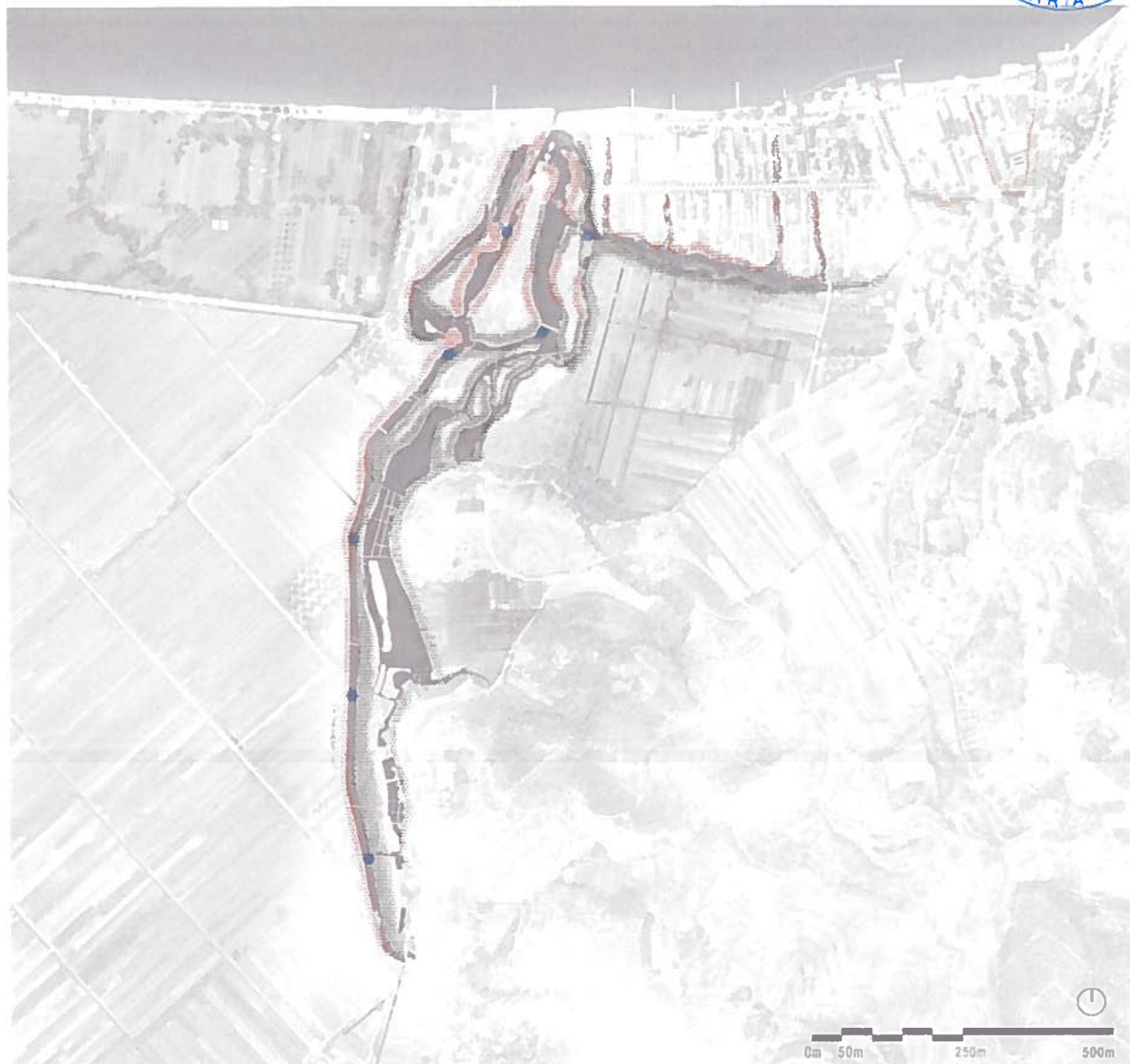

MENAXHIMI I UJRAVE

- Kanale ekzistuese te ujrave te zeza
- Driloni
- Izolimi dhe trajtimi i ujrave te zeza qe rrjedhin ne infrastrukturen ekzistuese
- Filtrimi i ujit qe rrjedh ne liqen

Harta 18: PLANI I MENAXHIMIT TË UJËRAVE.

MENAXHIMI I UJRAVE DHE BRIGJET E KANALEVE

- Kufiri me Makrofitet
- Kufiri i Pershtatshem
- Kufiri i Pershtatshem (Tushemisht)
- Struktura e Levizjes se Ujit

Harta 19: MENAXHIMI I UJËRAVE NË BRIGJET E KANALIT.

3.3. Detaje mbi Zhvillimin e Zonës.

Specifikimet për zhvillimin e ri të zonës mes fshatit Tushemisht dhe Parkut të Drilonit që ndodhet buzë liqenit.

FOTO 1: ZONE E PROPOZUAR ZHVILLIMI.

Zhvillimi i ri i zonës bie ndesh me strukturat e hoteleve të ndërtuara vitet e fundit. Ky zhvillim kërkon të respektojë sipërfaqen e vogël të fshatit në një mënyrë më të butë, që mbështetet në strukturën ekzistuese të tokës dhe në pasurinë e peizazhit. Kjo do të sigurojë një dendësi shumë më të ulët, që do të thotë gjithashtu, një numër më i ulët vizitorësh, më respektues ndaj mjedisit të brishtë të bregut të liqenit.

GJEOMETRIA E VENDBANIMEVE.

Në thelb, dimensionet e ndërtesave, loteve, kopshteve dhe rrugëve i janë përshtatur rreptësisht strukturave ekzistuese dhe ndjekin orientimin e kufijve të tokës sipas një skeme me rrugica të ngushta, përpjendikulare me bregun (d.m th. të orientuara veri-jug) gjerësia e të cilave është nga 5 deri në 15 metra dhe gjatësia 80-120 metra, në varësi të pozicionit.

Ky parim, i cili fillon nga burimet ekzistuese, shpjegon fakte të ndryshme të masterplanit:

- Ndërtesat janë relativisht të ngushta, veçanërisht nëse krahasohen me hotelet e ndërtuara kohët e fundit në breg. Ky dimension (nga 7 deri në 12 metra) do të sigurojë një cilësi

Legjenda

- Kati perdhe
- Me 2 kate
- Me 3 kate

Harta 20: GJEOMETRIA E VENDBANIMEVE.

Lëvizshmëria, hyrjet dhe funksionet urbane.

Nga veriu në jug nuk do të ketë hyrje me makina, të gjitha rrugët ndjekin strukturën e tokës ekzistuese dhe i janë përshtatur kryesisht lëvizjes së këmbësorëve dhe biçikletave.

Sasia e parkimeve gjithashtu është zvogëluar jashtëzakonisht. Vetëm disa dhjetëra në rrugicën sipas aksit lindje-perëndim. Kjo do të thotë që vizitorët duhet ta lënë makinën e tyre të parkuar në një prej pikave të parkimeve të propozuara në anën perëndimore të Drilon-it dhe të levizin me këmbë ose të përdorin mjete të *lehta* për lëvizjet e përditshme (në restorant, muze, breg, fshat, etj).

Gjithë zhvillimi i dedikohet kryesisht këmbësorëve dhe biçikletave, në vazhdimësi me çka ndodh në fshatin Tushemisht dhe duke respektuar mjedisin e mrekullueshëm e të brishtë të bregut të liqenit.

E vetmja hyrje me makina propozohet të jetë në aksin lindje-perëndim. Konfigurimi dhe gjeometria e kësaj rrugice është e tillë që e bën atë më të "butën" e mundshme, më ndryshe nga një rrugë apo edhe nga një rrugë urbane: dy korsi të veçuara nga një rrugë me shumë gjelbërim, rrugëkalime të shumëfishta për këmbësorë, pllaka betoni dhe jo asfalt (e njëjtë me shëtitoren e bregut të liqenit të Orhit), shirita anësorë me bimësi: që do të sigurojnë një atmosferë të pasur, shumë hije dhe prani të rëndësishme të pemëve të mëdha, që do t'i japin kësaj hyrjeje kryesore më shumë pamjen e një kopshti sesa të një rruge.

Si përfundim, rrugicat pingule që kanë hyrje në aksin kryesor të bregut të liqenit dhe bregut të kanalit, mund të përdoren me përpikmëri për hyrje në hotele (psh: hyrje për vizitorët me aftësi të kufizuar, dorëzim bagazhesh). Por kjo nuk duhet të çojë në zgjerim të rrugëve të përcaktuara (dhe në veçanti nuk lejohen hapësira për kthim mbrapsht). Sistemi logjistik midis hoteleve dhe hyrjeve nëpër bujtina dhe rrugicave në aksin kryesor duhet të trajtohet me mjete të lehta, për të ruajtur qetësinë dhe sigurinë e të gjithë zonës.

Legjenda

- Parcela Private
- Lidhja me hapësirën publike
- Zona pa ndertesa
- Zona buferike nga hapësira publike

- ① Zona ku nuk lejohet ndertimi nga niveli ujit: 40m
- ② Vija e pare lidhese me bulevardin
- ③ Vija e dyte lidhese me bulevardin: 6m
- ④ Zona ku nuk lejohet ndertimi nga hapësira publike: 10m
- ⑤ Zona ku nuk lejohet ndertimi nga fshati Tushemisht
1parcele ekzistuese e Ilire

Harta 21: PLANI UBANISTIK ME SPECIFIKIMET PËRKATËSE.

Lidhjet me hapësirat kryesore publike: bregun, rrugicat aksiale (boshtore).

Pozicioni i ndërtesave ndaj sipërfaqeve kryesore publike përcaktohet nga «buffers» të ndryshëm që ofrojnë hapësirë të nevojshme për të ruajtur peizazhin publik:

- Një “buffer” prej 40 m larg me vijën e bregut të liqenit.

- Një "buffer" prej 10 m larg me shëtitoren publike përgjatë kanalit në jug.
- Një "buffer" nga 4 deri 6 m largësi me shtëpitë e fshatit dhe parkun Drilon.

Kjo do të sigurojë qasjen e publikut me këto karakteristika të peizazhit, dhe gjithashtu do të ofrojë një lidhje më të mirë midis funksioneve që do të krijohen për ato hapësira publike (restorante, salla, bare, etj.)

Në rrugicat e aksit lindje-perëndim, kemi një diferencë prej 4 metrash midis vijës së përparme dhe vijës së pasme të ndërtesave, e cila siguron një hapësirë të ndërmjetme që mund të shfrytëzohet lehtësisht si më poshtë:

1. Për të mbjellë pemë më të mëdha që do të jenë si pikë referimi / piketë në peizazhin e rrugicave.
2. Për vendndodhjen e taracave të restoranteve në ambjentet e mikpritjes së resorteve.

3.4 Plani i Mbrojtjes së Peizazhit.

Në çdo peizazh që ne e konsiderojmë të vlefshëm për cilësitë e tij vizive e metabolike, cilësi që pothuajse gjithmonë përkojnë me konceptin e përgjithshëm të "bukurisë", ekzistojnë dy rreze kryesore:

Së pari, infrastruktura dhe ndërtimi që korrespondojnë me krijimin e mjeteve për të shfrytëzuar këto cilësi si burim ekonomik, rrezikojnë cilësinë e vetë peizazhit, një model i njëjtë me rastet në të cilat entuziazmi i tepërt (dhe lakmia) për shfrytëzimin turistik të burimeve të peizazhit, i mbyt ato burime. Model kontradiktor ky, por për fat të keq shumë i shpeshtë.

Së dyti, edhe pse modelet e propozuara të zhvillimit kanë një karakter të matur dhe mbrojtës në lidhje me cilësitë e peizazhit, entuziazmi i tepërt i publikut bën që të rrezikohet qëndrueshmëria e peizazhit duke tejkaluar fuqinë mbajtëse që ka (Kapacitetin ekzistues).

Peizazhi Drilon-Tushemisht është një territor i ndjeshëm që, megjithë pasurinë e burimeve ujore në disa zona dhe pjellorinë e tokave, madje edhe në zona të ulta të privileguara, faktorë që garantojnë një kapacitet të lartë ngarkese, shfaq edhe sipërfaqe të tjera me kushte të njëjtë të madhe dhe toka jo-prodhuese që e kufizojnë fuqinë mbajtëse.

Kjo do të thotë që ne kemi të bëjmë me një peizazh me kapacitete shumë të ndryshme ngarkese, të cilave duhet t'u korrespondojnë strategji të ndryshme përdorimi.

Këto ndryshime të fuqisë mbajtëse kërkojnë që projekti të sigurojë strategjitë e nevojshme për të krijuar mënyra për monitorimin e hyrjes dhe qëndrimit të njerëzve.

Ajo cka projekti parashikon si mënyrë për të kombinuar intensitetin e përdorimeve me kapacitetin e ngarkesës së hapësirave të ndryshme, përmes shpërndarjes së funksioneve dhe hyrjeve e kombinuar me një mënyrë të kujdesshme të qasjes ndaj suksesit turistik, peisazhi Drilon-Tushemisht, përsa i përket sasisë së pajisjeve dhe pozicionit të vet, na lejon të kuptojmë se mënyra për të menaxhuar nga rreziqet e përmendur më sipër, do të arrihet përmes një plani të ndjeshëm dhe konservues, i cili nuk kërkon të shterojë burimet e disponueshme, përkundrazi, të vlerësojë dhe përmirësojë ato ekzistuese, përmes veprimeve të rikualifikimit mjedisor dhe urban.

Plani i veprimit për projektin është hartuar në tre faza:

FAZA 1

- Parku I Drilonit
- Rrugët e brendshme & Bypassi
- Qendra e vizitorëve
- Burimet e Drilonit

FAZA 2

- Fshati Tushemisht
- Zonat e Parkimit
- Bregu i Liqenit
- Zgjerimet e Drilonit
- Hapësira Publike te Bregut te Liqenit
- Hapësira Publike ne Perendim

FAZA 3

- Zona e Parkimit ne Jug
- Muzeu

PZDRK Jep Udhëzime për rregullat e mjedisit dhe Peizazhit.

Gjerësia është fjala që më mirë përshtatet kur vëzhgon për herë të parë kufijtë e projektit me një vazhdimësi të habitshme midis Peizazhit malor, fushave të mëdha bujqësore dhe lumit dredha-dredha që përfundon në një liqen të gjerë si deti me një vijë horizonti të largët në veri.

Protagonisti dhe pikëmbështetja e vërtetë e projektit është raporti midis të gjithë elementëve që formojnë sistemin, ndërtimi i një vetëdije se parku nuk është një element i vetëm, por është pjesë e një tërësie që përfshin topografinë e luginës, me malet e saj, lumin dhe liqenet Ohrit dhe Prespës, vendbanimin urban dhe me të gjithë përbërësit e tij.

Pasoja e një ndarje të fortë midis liqenit dhe peizazhit bujqësor rural është një element i ujit që është shkëputur plotësisht nga pjesa tjetër e sistemit dhe përbën një pengesë për lëvizjen e natyrore dhe rrjedhese.

Dëshira për ta bërë parkun një veprimtari të qëndrueshme përfaqëson një vullnet të fortë kolektiv drejt ruajtjes së një rezervati strategjik terreni. Zonat e gjelbërta, pa ndërtime, janë kompensim përhapirat plot ndërtesa. Propozimi aktual merr në konsideratë një skenar që sjell risi: **Hapësirë ujore si celebrim i zbrazëtisë.** Ai është gjithashtu një kujtesë e drejtpërdrejtë e strategjisë konfliktuale që çoi në spekulimet e egra që kanë prekur pjesën më të madhe të bregdetit të Mesdheut dhe e shndërruan atë në një peizazh të panjohur.

Pellgu i lumenjve sipas perkufizimit është një sistem i hapur, kështu që arkitektura duhet të ndjekë të njëjtat kritere të porozitetit dhe depërtueshmërisë. Ndërtesat dhe peizazhi formojnë një model në forme fushe shahu, ku shpërndarja e ndërtesës është e ndërthurur me kopshtet urbane dhe sistemin e përgjithshëm të parkut.

Peizazhi rural.

Plotësimi sinergjik urban-rural, i marrë përmes lidhjes intime midis zonave frutore dhe zonave të parkut urban, duke përdorur një qasje të përbashkët për të bashkuar zonat e diferencuara: lumi i liqenit, zonat e parkut urban si zone pritje, zonat e shërbimit informal dhe qendra e vizitorëve për të treguar hyrjen e parkut, hapësirën e tregut si një burim programesh, vizita dhe trajnime.

Një shtrirje e kufijve ekzistues të parkut e largon rrugën nga kanali kryesor i vijës së ujit dhe krijon një zonë të përzier urbane, ku ndërtesat ndërthuren me gjelbërimin rreth tij. Jeta urbane i përket parkut: përdoruesit lënë makinat e tyre në parking, shëtisin nëpër kopshtet midis ndërtesave, hyjnë në park dhe zbulojnë kanalin kryesor. Shëtitja është një përvojë, një zbulim dhe një përvetësim i territoreve.

Projekti synon të rindërtojë lidhjen e komunitetit me ujin, i kuptuar si (ri) zbulim i vlerës së brendshme të peizazhit, jo vetëm si një pasuri ekologjike dhe mjedisore, por edhe si një infrastrukturë e dobishme dhe e këndshme që favorizon përdorimin e sigurt dhe të rehatshëm të një larmie të madhe përdorimesh.

Menaxhimi i duhur i njërës prej interpretimeve - peizazhi si pjesë e një grupi dinamik të sistemeve të varura nga uji - nënkupton menaxhimin e duhur të një tjetri - peizazhin si një mbështetje për punësim më të dobishëm, efikas dhe të qëndrueshëm të njerëzve.

Sistemet e qarkullimit dhe transportit duhet të kenë të njëjtën vazhdimësi harmonike. Infrastruktura tani është një pjesë e peizazhit dhe një element themelor në konfigurimin e perceptimit të tij, në zgjimin e një ndërgjegjesimi kolektiv të territorit mbështetës, ku rregullimi i tij, lidhshmëria dhe ritmi i lidhjeve të vendosura janë parametra themelore të këtij ndërtimi.

Krijimi i një parku publik kërkon sigurimin e hyrjes së publikut në një pjesë të territorit; do të thotë të zbatosh - në të ardhmen pak a shumë të afërt - përvetësimin kolektiv të një zone të madhe toke për qëllime rekreative; pranimin e trajtës themelore të mundësisë së ofrimit të popullatës. Një hapësirë për çlodhje në kohë të lirë; do të thotë që rëndësia e tij varet nga popullsia për të cilën është projektuar, përfitimet e saj dhe mënyra e përmirësimit të cilësisë së jetës së tyre.

Parqet publike lidhen drejtpërdrejt me njerëzit dhe jetën e tyre, kështu që projektimi i tij përfshin një komunikim dhe një kuptim të mirë të nevojave dhe dëshirave të përdoruesve të mundshëm. Ajo kërkon pajtimin e koncepteve të ndryshme bazuar në grupe të ndryshme moshe, kontekste të ndryshme shoqërore dhe kulturore. Kërkon përmendjen e rëndësisë historike të vendit dhe zbulimin e veçorive pak a shumë të dukshme të territorit. Gjithashtu kërkon mundësinë e zbulimit të tij, duke njohur ndjenjat e mrekullueshme që një person mund të zhvillojë në marrëdhënie me një vend. Për këto arsye, procesi i hartimit të parkut duhet të përqendrohet dhe të fillojë duke menduar për njerëzit.

Krijimi i një hapësire për një grup specifik njerëzish mund të formojë stilin e tyre të jetesës dhe të përmirësojë realitetin e përditshëm të komunitetit, si një fazë momentesh të lumtura, por edhe si një përmirësim i matshëm dhe i prekshëm në një pjesë fizike të botës.

1_UDHEZIME.

Të gjitha ndërhyrjet e peizazhit që do të ndodhin në zonën e prekur nga Plani do të duhet të respektojnë një sërë udhëzuesish për të siguruar që peizazhi të ruajë karakteristikat e tij të identitetit si një vend ku takohen disa njësi peizazhi: ai produktiv rural, peizazhi i lidhur me linjat e ujit që në thelb, në shprehjen e tij më spontane është breg-liqenor dhe peizazhi i formuar nga njeriu i Parkut. Këto udhëzime, të ndara në familje të ndryshme të mjeteve të projektimit, duhet të ndihmojnë për të mbrojtur dinamikën dhe metabolizmin e zonës dhe të lejojnë të vazhdojë të funksionojë në mënyrë të njëtrajtshme edhe në rast transformimi.

1. Struktura e gjelbër.

-Struktura e gjelbër do të projektohet duke filluar nga kastat dhe sistemet e ilustruara në MasterPlan dhe përfaqësues të njësive të ndryshme të Peizazhit.

-Përdorimi preferencial i bimësisë vendase dhe / ose të përshtatur.

-Përdorimi i bimësisë me kërkesa të ulëta për ujë dhe mirëmbajtje të lehtë.

-Mos përdorimi i specieve invazive ose me ndonjë lloj rreziku ekologjik.

-Ekzistenca e tokës pjellore bujqësore do të lejojë zhvillimin e duhur të bimëve pa nevojën e përdorimit të plehrave dhe ushqyesve të tjerë që mund të ndotin shtresat e ujërave nëntokësore. Do të favorizohet prodhimi vendor i plehut.

2. Materialet që do të përdoren.

-Materialet e përdorura për dyshemenë, strukturat e Parkut do të pasqyrojnë zgjidhjet e ilustruara në MasterPlan.

-Zgjidhjet e materialeve të përdorura për dysheme do t'i japin përparësi optimizimit të kapacitetit të ngarkesës dhe përshkueshmërisë maksimale të tokës.

-Përdorimi i materialeve natyrore, mundësisht nga burimet lokale dhe me teknikat lokale të ndërtimit.

-Përdorimi i materialeve rezistente dhe të mirëmbajtjes së lehtë.

3. Topografia dhe drenazhimi

Modelimi i terrenit do të jetë një mjet për zbatimin e zgjidhjeve të ndryshme hapësinore dhe funksionale të projektit, veçanërisht në ndërtimin e kufijve ndërmjet ndërhyrjeve të ndryshme në mënyrë që të shmanget ndërtimi i barrierave vizuale që presin vazhdimësinë hapësinore të vendit.

Puna e depozitimit dhe e gërmimit duhet të kryhet, kur është e mundur, në një mënyrë të ekuilibruar për të minimizuar prurjen ose rreshqitjen e tokës.

Modelimi i tokës duhet të lejojë krijimin e zonave të grumbullimit të ujit dhe me pas depërtimin natyror.

-Shenjat e rrugëve dhe aspekti estetik i tyre, siç ilustron në MasterPlan, duhet të ndjekin një fjalor të thjeshtë dhe të njohur në fusha të ndryshme të projektit, duke krijuar një imazh dhe identitet uniform.

-Përdorimi i materialeve natyrore, duhet të jetë mundësisht nga burimet lokale dhe të mundësojë teknikat lokale të ndërtimit.

-Përdorimi i materialeve rezistente dhe që kërkon mirëmbajtjes së thjeshtë.

4. Ndriçimi.

-Ndriçimi duhet të garantojë nivelet minimale të komoditetit dhe sigurisë dhe të përmirësojë cilësitë skenike dhe cilësinë e përvojës së vendit.

-Nivelet e ndriçimit duhet të pasqyrojnë mjedisin natyror të Parkut.

-Ndriçuesit i përkasin një game të vogël zgjidhjesh, duke krijuar një imazh dhe identitet uniform

-Përdorimi i materialeve rezistente dhe që kërkon mirëmbajtje të thjeshtë.

Në përgjithësi, këto udhëzime synojnë të drejtojnë opsionet dhe zgjedhjet e ndryshme, përsa i përket zgjidhjeve materiale, të lidhura gjithmonë ngushtë me ekzistencën paraprake të vendit në mënyrë që të krijojnë një imazh koherent, uniform dhe identifikues të tij

